

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ὁγδοὺς

Συνδρομὴ ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.— Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ
1 ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσιαι.— Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

9 Σεπτεμβρίου 1879

Σφραγὶς τῆς ὑγειοαστυνομίας τῆς νήσου Ἀνάφης
ἐν ἔτει 1828.

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Παύλου Λάμπρου].

ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΕΝ ΛΟΥΕΣ, διήγησις Ἀγγλου περιηγητοῦ. Α΄

Εὐρισκόμην ἐν Σιέρρη, κομψῷ χωρίῳ παρὰ τὰς
ὄχθας τοῦ Ῥοδανοῦ. Ἡ ξενοδόχος μ' ἐβεβαίονεν
εὐμενῶς ὅτι ἄμαξα συρομένη ὑπὸ ἐνὸς ἵππου, ἵνα
με μεταφέρῃ ἀπὸ τοῦ ξενοδοχείου τῆς εἰς τὸ χω-
ρίον Λουὲς (Louèche), θά μοι ἐστοίχιζεν εἴκοσι
πέντε φράγκα ἐκτὸς μικρᾶς τινός ἀμοιβῆς τοῦ
ἀμαξηλάτου. Ἀντέτεινα λέγων ὅτι ἡ ἀπαίτη-
τησις ἦτο ὑπερβολικὴ, χωρὶς νὰ ἔχω πρὸς τοῦ-
το θετικόν τινα λόγον, ἀλλ' ἐν Ἑλβετίᾳ πραγ-
ματεύομαι πάντοτε χωρὶς νὰ διστάσω, ἐπειδὴ
ἐξεύρω ἐκ πείρας ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου
ῥυθίζονται τὸν περιηγητὴν ὅσον περισσώτερον
δύνανται. Ἡ ξενοδόχος ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς,
δύο ὡραίους μαύρους ὀφθαλμούς, μὰ τὴν πίστιν
μου, καὶ μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι ἐπλανώμην νομίζων
τὴν τιμὴν μεγάλην· ἡ ἄμαξα αὐτῆς ἦτο ἐξαί-
ρετος, οἱ ἵπποι τῆς ἀκραῖοι καὶ ἡσυχοί, οἱ ἡνίο-
χοί τῆς ἀμεμπτοί... καὶ ἔπειτα ἔπρεπε νὰ
ἐξεύρω ὅτι ὁ δρόμος ἦτο πέντε ὥρων, ἡ δὲ ὁδὸς
μακρὰ καὶ κοπιώδης.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ἡγνόουν πάντα ταῦτα.
Διὸ δὲν ἀπῆντησα τίποτε, ἀλλ' ἐζήτησα νὰ ἶδω
τὴν ἄμαξαν.

— Μετὰ χαρᾶς· ἀρκεῖ ὁ κύριος νὰ λάβῃ τὸν
κόπον νὰ με ἀκολουθήσῃ.

Ἡ μελανόφθαλμος ξενοδόχος μὲ ὠδήγησεν εἰς
ὑπόστεγον ἐπὶ ἄντρον στάβλου καὶ ἐκάμαμεν
ἓνα γῦρον μεταξὺ δύο σειρῶν ὀχημάτων, ὧν οἱ
τροχοὶ ἐκαλύπτοντο ὑπὸ ὁμοιοχρόου στρώματος

πηλοῦ ἀπεξηραμένου. Ἐξεφώνησα ὅτε μοι ἔδειξε
τὸ ἀηδέστατον σκεῦος τῆς συλλογῆς τῆς, λέ-
γουσά μοι ὅτι εὐρισκόμην ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν εἴ-
κοσι πέντε μου φράγκων.

— ὦ! ἂν θέλετέ τι καλλίτερον, δύναμαι νὰ
σας δώσω ἄμαξαν μὲ δύο ἵππους· θά σας στοί-
χισῃ τεσσαράκοντα φράγκα. Ἰδοὺ, προσέθηκεν,
ἀνοίγουσα τὴν θυρίδα ἀμάξης ἣτις θὰ ὑπῆρξέ
ποτε νέα· λάβετε τὸν κόπον νὰ κυττάξητε, κύ-
ριε· στρωσίδια λαμπρά, ἄχυρα διὰ τὰ πόδια
σας. Ἀμαξα κλεισμένη ἐντὸς τῆς ὁποίας θὰ
εἴσθε προφυλαγμένοι ἀπὸ τὸν ἀνεμὸν καὶ τὴν
βροχὴν, ὅπου θὰ ἐμπορέσητε καὶ νὰ κοιμηθῆτε
ἐν ἀνάγκῃ. Ἀμαξα τέλος πάντων τὴν ὁποίαν οἱ
ἐξοχώτεροι ἄνθρωποι τοῦ τόπου συνειθίζουσι νὰ
ἐνοικιάζωσι διὰ νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὰ λουτρά.
Δὲν ὑπάρχει ὄχημα ἀναπαυτικώτερον κτλ.

Ἐκαμα νεῦμα ἀνυπομονησίας.

— Ἄν ὁ κύριος θέλει νὰναβῇ διὰ νὰ δοκι-
μάσῃ· ἐξηκολούθησε λέγουσα ἡ γυνὴ μὲ τρόπον
ὑποχρεωτικόν.

Οὐδαμῶς ἠσθανόμην τὴν ἀνάγκην ταύτην·
ἐν μόνον βλέμμα ὅπερ ἔρρηψα εἰς τὸ ἐσωτερικόν
τοῦ σαπροκάρρου ἐκείνου μοι εἶχεν ἀρκέσει. Ἦτο
ἔστρωμένη ἀληθῶς, ἀλλὰ τὸ στρωσίδιον αὐτῆς
ἦτο τσιτίγιον λίαν ἀκάθαρτον· ἄλλως δέ, ἂν ἐξη-
σφάλιζε τὸν ὁδοιπόρον ἀπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ τῆς
βροχῆς, ἐμελλεν ἀντὶ τούτου νὰποκυρῇ ἀπὸ τῆς
ὀψέως τοῦ τὴν θέαν τῆς χώρας ἣν διέβαιναν.
Ἀπεφάσισα ἐπομένως νὰφήσω τὸ πολύτιμον
σκεῦος εἰς τοὺς ἐξόχους ἀνθρώπους οἵτινες θὰ
ἐζήτησαν ὡς δικαιώμα των τὴν χρῆσιν αὐτοῦ,
καὶ νὰ διανύσω τὸν δρόμον ἐν τῷ μετρίῳ ἀμα-
ξίῳ ὅπερ μοι ἐπεδείχθη τὸ πρῶτον.

Ἡ συμφωνία ἔγεινε λοιπὸν ἀντὶ εἴκοσι πέντε
φράγκων διὰ τὴν ἄμαξαν καὶ ἀμοιβῆς τριῶν
φράγκων διὰ τὸν ἀμαξηλάτην. Ἀργότερον ἀνε-
κάλυψα ὅτι εἴκοσι φράγκα, περιλαμβανομένης καὶ
τῆς ἀμοιβῆς, ἦτο ἡ συνήθης τιμὴ τὸ πολὺ πολὺ,
τοῦθ' ὅπερ μοι ἀπέδειξεν ὅτι ἡ εὐγενὴς ξενοδό-
χος εἶχε καταχρασθῇ τὴν ἀθωότητά μου. Εὐχα-
ριστήσασα δ' ἐκ τῆς μικρᾶς ταύτης νίκης ἐπέισθη
βεβαίως ὑπὸ τούτου νὰ με μεταχειρισθῇ κατό-
πιν ἐλεημονέστερον, ἐπειδὴ μ' ἐζήτησε μόνον ἐξ
φράγκα διὰ βλωμὸν ἄρτου, ὁπώραν μάλιστα πρὸς
ὥριμον καὶ ποτῆριον οἴνου ὑποξύνου. Καθ' ἣν δὲ
στιγμὴν ἀνεχώρουν, ὁρῶν ἐπὶ τῆς φλῆγς τῆς θύ-

ρας, μ' ἐφιλοδώρησε δι' ενός της μειδιάματος, εὐχομένη μοι καλὸν ταξείδιον καὶ καλὴν θεραπείαν ἐν τοῖς λουτροῖς. Ἐπειδὴ δ' ἐμνηστικῶς πῶς κατ' αὐτῆς, ἐσχεδίαζον νὰ παρηνέσω ἐν τῷ χαιρετισμῷ ὃν ἐμελλον νὰ πευθύνω αὐτῇ ἰδέαν τινὰ ἐλέγχου, ἀλλ' ἡ τύχη ἐστράφη ἐναντίον μου. Ἐνθ' ὅλα δὴ διέβαινον τὴν αὐλὴν τοῦ ξενοδοχείου, ἡ ἄμαξα διήλθεν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου καλύμματος μικροῦ ρυακίου· ἀλλ' ἡ ἐντεῦθεν ἐπελθοῦσα διάσεις μ' ἔκαμε νὰ κλίνω πρὸς τὰ ὀπισθεν, ταυτοχρόνως δὲ ὁ πῖλός μου ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ὅτε δ' ἀνέκτισα τὴν κάθετόν μου θέσιν καὶ μετ' αὐτῆς τὴν ἀξιοπρέπειάν μου, εἶχον παρὰ κάμψει τὴν γωνίαν τοῦ πυλῶνος καὶ ἡ ξενοδόχος δὲν ἐφαινετο πλέον.

Πολλάκις ἀρκεῖ μικρὸν συμβάν ἵνα ἐπιφέρει μεταβολὴν εἰς τὸν βίον τῶν ἰδεῶν. Τὸ δὲ γεγονός περὶ οὗ πρόκειται παρήγαγεν ἐπ' ἐμὲ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο. Εἶχον κακὴν διάθεσιν ὅλην τὴν πρωίαν, ἡ δὲ συνδιάλεξις μου μετὰ τῆς ξενοδόχου εἶχε συντείνει εἰς ἐπαύξεισιν τῆς καχεξίας ταύτης, ἀλλ' ὁ μικρὸς ἐκεῖνος τιναγμὸς μοι ἐπανεφίερεν εὐτυχῶς τὴν εὐθυμίαν.

Χώρα χαρίεσσα ἤρχιζεν ἐκτυλισσομένη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Ὁ ἥλιος ἀπηλλάσσετο τῶν νεφῶν ἅτινα εἶχον καλύψει αὐτὸν ἕως τότε, αἱ δὲ ἀκτῖνες του μοι παρείχον τὴν θάναλαμπρὴν ἡλιοφειγῶν τοπειῶν. Τὸ ὄχημά μου, ὅτε ἤδυνήθη νὰ το ἐξετάσω ἐν ἀναπαύσει, δέν μοι ἐφάνη ἐπὶ τέλους ὅλως ἄξιον περιφρονήσεως. Καὶ δὲν ἐτρέχον μὲν ταχέως, εἶνε ἀληθές, ἀλλ' ὅμως καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ ζῶον ἐφαινότο ὁμοίως εὐχαριστήμενοι ἐκ τοῦ δρόμου μας. Ὁ ἡνίοχος, ὅψ' οὐ ἐκροτάλισε τὴν μάστιγα δις ἢ τρίς, ἤναψε σιγᾶρον, ἔπειτα δὲ, στηρίξας τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῶν γονάτων, ἤρχισε νὰ καπνίζῃ ἡσύχως. Ὁ δὲ ἵππος ἐξ ἐτέρου ἤρχισε διατροχάζων ἔρρυθμον τριποδισμόν, καταλλήλως συνοδευόμενον ὑπὸ τῶν κροτάλων τοῦ περιλαίμιου του. Ὅτε δὲ ἀφήσαμεν ὀπισθεν ἡμῶν τὴν Σιέρρη καὶ πρὶν ἢ φθάσωμεν τὴν ἐπὶ τοῦ Ῥοδανοῦ ξυλίνην γέφυραν, ἡ μεγάλη ταχυδρομικὴ ἄμαξα τοῦ Βοῖζ, συρομένη ὑπὸ τεσσάρων λευκῶν ἵππων καλπαζόντων παρήλασε πρὸ ἡμῶν μετὰ πατάγου. Ἦτο δὲ κατάφορτος ταξιδιωτῶν, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς, ἄνω δὲ ὑψοῦτο πυραμὶς ἀποσκευῶν. Ὁλος αὐτὸς ὁ κόσμος ἤρχετο ἐξ Ἰταλίας διὰ τοῦ περάματος τοῦ Σιμπλόν· παρηκολούθησα διὰ τῶν βλεμμάτων τὴν κυλινδουμένην ἐκείνην μηχανήν, ἥτις μετ' ὀλίγας στιγμὰς θὰ ἄφινε ὀπισθεν αὐτῆς τὸ μικρὸν μου ὄχημα.

Τὸ θέαμα ὅπερ παρέχει ἡ κοιλάς δὲν εἶνε ἐστειρημένον μεγαλείου, ἀλλ' εἶνε πῶς μονότονον. Ἐνυπάρχουσιν ἐν αὐτῇ τὰ στοιχεῖα τοπειοῦ μεγαλοπρεποῦς, ἀλλ' ἐπεθύμει τις μόνον πλειότεραν ποικιλίαν. Εἶνε ὁροπέδιον ὁμαλὸν, ἔχον

μέσον πλάτος τριῶν μιλλιῶν, διαρρέομενον δὲ ὑπὸ ποταμοῦ ὅστις ὑψόθεν φαίνεται ὡς ταινία ἀργυρᾶ καὶ περιβάλλεται ἐφ' ἐκάστης ὁχθῆς ὑπὸ μακροῦ τείχους ἐκ γρανίτου· διότι τοιαύτη ἀκριβὴς εἶνε ἡ αἰσθησις ἡ ἐμποιουμένη ὑπὸ τῶν ἐκατέρωθεν δύο τούτων σειρῶν τῶν ὁρέων. Μέρη τελευτῶδη, καλυπτόμενα ὑπὸ καλάμων καὶ ὑψηλῆς χλόης, διαδέχονται ὁγροὺς καλλιεργημένους ἐνθα φύεται ὁ σῖτος καὶ ὁ ἀραβόσιτος. Ἐκ τῶν δύο σειρῶν ὁρέων ἡ ἀνυψούμενη ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ ποταμοῦ εἶνε ἡ χαριεσττέρα τὴν ὄψιν, ἔχουσα μὲν τὴν κορυφὴν γυμνὴν καὶ ἀγῆδη, ἀλλὰ τὰς κατωτέρας κλιτύας καταπρασίνας ὑπὸ ἀμπελώνων, λειμῶνων καὶ δένδρων. Ἄνω δὲ, εἰς μέρη ἅτινα φαίνονται ἀπρόσιτα, φαίνονται χωρία κεκρυμμένα ἐν μέσῳ τῶν φυλλωμάτων καὶ κωδωνοστάσια λευκὰ ὧν αἱ σχιστολίθινοι στέγαι μαρμαίρουσιν ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου.

Ἀλλὰ τὸ κύριον ἀντικείμενον ἐνθα διηυθύνοντο οἱ ὀφθαλμοί μου ἦτο ἡ ῥάχis τοῦ ἄμαξηλάτου μου. Ἡ συνήθεια ἦν εἶχε, νὰ στηρίζεται ἐπὶ τῶν γονάτων του ὁδηγῶν τοὺς ἵππους, εἶχε στρογγυλίζει τοὺς ὤμους του παραδόξως. Ἐθεώρουν τὸν πῖλόν του, τοὺς μικροὺς ἀργυροὺς δακτυλίουσ οἵτινες ἦσαν ἐξηρητημένοι ἐκ τῶν ὠτων του, τὸ τετριμμένον φόρεμά του, ἐφ' οὗ ἐξηπλοῦτο ἐπίρραμα μέγιστον. Ἀπέτεινα αὐτῷ τὸν λόγον γαλλιστί· ἐκεῖνος δ' ἐστράφη καὶ ἐπιθύρισε λέξεις τινὰς ἐν τῇ γερμανικῇ κοινῇ διαλέκτῳ ἃς δὲν ἐνόησα, ἔπειτα δ' ἐπανελάβε τὴν μῆχανικὴν ἐπιβλεψίν τῶν χαλινῶν του οἵτινες ἐκρέμαντο κατὰ μῆκος τῶν πλευρῶν τοῦ ζώου· ἔσταμάτησε δὲ πρὸ τοῦ πανδοχείου τοῦ Σοῦστεν, δεικνύων ὅτι ἦτο πεπεισμένος ὅτι θὰ ἤθελον νὰ δοκιμάσω τὸν οἶνον τοῦ καταστήματος. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἔδειξα τοιαύτην ἐπιθυμίαν, εἰσῆλθε μόνος καὶ ἐπέστρεψε μετὰ τινὰ λεπτὰ ἵνα ποτίσῃ τὸν ἵππον.

Ἀφ' οὗ δὲ διήλθομεν διὰ γεφύρας ἐστεγασμένης, οἶαι ὑπάρχουσιν ἐτι τινὲς ἐν Ἑλβετίᾳ, ὧν ἡ περιεργότατη εἶνε ἡ τῆς Λουσέρνης, οὐσα πᾶσα κεκοσμημένη διὰ ζωγραφιδῶν, ἀνέβημεν πρὸς Λουὲς τὴν πόλιν, τὴν οὕτως ὀνομαζομένην πρὸς διάκρισιν τῶν παρακειμένων ὁμωνύμων λουτρῶν. Εἶνε δὲ ἡ Λουὲς κωμόπολις γνωστὴ ὁμοίως καὶ ὑπὸ τὸ ἐπώνυμον Λέγκ, ἐκτισμένη ἐπὶ ὑψώματος ἐπιβλέποντος τὴν κοιλάδα. Στέφανος ἀμπελώνων, ὁδοὶ βραχυδαίς καὶ ἀπότομοι, ἀρχαῖος γραφικώτατος φεουδαλικὸς πύργος χρησιμεύων σήμερον ὡς δημαρχεῖον, οἰκοί τινες ἔχοντες ἀρχαίαν καὶ περιεργὴν ἀρχιτεκτονικὴν, τοιαύτη εἶνε ἡ κωμόπολις Λουὲς ἡ πόλις. Ὁ περιηγητὴς, ἀφίνων αὐτὴν ὀπισθεν του, ἀκολουθεῖ λεωφόρον πάντοτε ἀνηφορικὴν, εὐθὺς ἐρρυθμοτομημένην. Μετ' ὀλίγην ὥραν ὁ Ῥοδανὸς φαίνεται ἐν τῷ βάθει ὡς ρυάκιον μόνον, τὸ δὲ Σοῦστεν εἶνε μόνις δρᾶξ οἰκιῶν μικρῶν δίκην

ἀθουμάτων. Ἰπάρχει μέρος τι, ὁπόθεν εὐρίσκειται τις οὕτως ἀκριβῶς ἀνωθεν τοῦ Λουὲς, ὥστε νομίζει, ὅτι ῥίπτων λίθον ἡδύνατο νὰ σαρῶσῃ ὅλην τὴν κωμόπολιν, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ παλαιοῦ πύργου. Μετὰ μίαν ὥραν ἀναβάσεως ὁ δρόμος στρέφεται πρὸς βορρᾶν· ἀνοίγεται δὲ τότε ἄλλη κοιλάς στενοτέρα, βαθυτέρα καὶ ἀγριωτέρα. Ἡ λεωφόρος κατέχει τὴν ἀριστερὰν αὐτῆς κλιτύν. Κάτω ἐν μεγάλῳ βάθει μνηστὰται χεῖμαρρος, ὁ Ἀλάς, χύνων μεθ' ὁρμῆς τὰ ἀφρώδη ὕδατά του εἰς τὸν Ῥοδανόν. Ἐκατέρωθεν αἱ κλιτύες εἶνε κεκαλυμμέναι ὑπὸ θασῶν, ἐν οἷς τῶν ἐλατῶν τὸ βαθὺ πράσινον ἀναμίγνυται μὲ τὰ ἀνοικτότερα χρώματα τῆς μελίας καὶ τῆς συκομορέας. Ἐξαίφνης δὲ παρουσιάζεται χαρίεσσα γέφυρα λευκοῦ μαρμάρου ἐπεκτεινομένη καθ' ὅλον τὸ πλάτος τῆς χαράδρας, ἐφ' ἧς διέρχεται ὁ ὁδοιπόρος ἐπὶ τὴν ἄλλην κλιτύν. Τότε δὲ, ἂν στραφῇ, βλέπει τὸ χωρίον Ἀλβίνεν, οὗ ἡ θέσις εἶνε ἀληθῶς παραδόξος. Φαντάσθητε συνεχῇ συστάδα ξυλοτεύκτων οἰκίσκων οἵτινες φαίνονται ὀλισθήσαντες μέχρι τῶν ἄκρων λειμῶνος σμικραγδίνου καὶ σταματήσαντες ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς ἀβύσσου. Οἱ κάτοικοι τῆς ἀλπίου ταύτης φωλεᾶς, καίπερ ζῶντες σχεδὸν πάντοτε ἐν μέσῳ τῶν νεφελῶν, ἔχουσι τὴν φήμην ἀνθρώπων λίαν ἐργατικῶν.

Ἡ ἡμέρα ἐπλησίαζε πρὸς τὸ τέλος της, ἡ δὲ λεωφόρος ἡμῶν, σκεπομένη ὑπὸ δύο σειρῶν ὁρέων, εὐρίσκειτο ἤδη ἐν τῷ σκιόφωτι. Ἡ αὐρα, ἥτις ἤρχιζε νὰ γίνεταί δροσερωτέρα, μᾶς ἠνάγκασε νὰ ἐκτυλιξώμεν τὰ σκεπάσματά μας. Μακρύτερον διήλθομεν τὸ χωρίον Ἰνδεν, οὗ αἱ οἰκίαι ἐφωτίζοντο ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην, ἐν ᾧ ὀρεκτικὴ εὐωδία, ἐξερχόμενη ἀπὸ τῶν ἀνοικτῶν θυρῶν, ἐδήλου τὴν παρασκευὴν τοῦ δείπνου. Τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο ὑπῆρξε πιθανῶς τὸ πείσαν τὸν ἡνίοχόν μας νὰ μοι προτείνῃ βραχεῖαν διακοπὴν τῆς πορείας ἐν τῷ πανδοχείῳ τοῦ χωρίου, ὅπερ ἦτο ἀξιολόγον, ὡς ἐβεβαίονεν. Ἐγὼ ἀπέρριψα τὴν πρότασιν αὐτοῦ, μὴ ἐπιθυμῶν νὰ εὐρεθῶ ἀπέναντι ἄλλης ξενοδόχου, καὶ διέταξα αὐτὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον. Ὁ δὲ δυστυχὴς ὑπήκουσε μὲ ἀρετὰ κακὴν ὁρεξίν.

Ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ τὸ σκότος εἶχε γείνει πυκνότερον· ἡμεῖς δ' ἐξηκολούθησαμεν τὸν δρόμον μας ὑπὸ τὸν μονότονον ἦχον τῶν κροτάλων τοῦ ἵππου μας, συνοδευόμενον συνεχῶς ὑπὸ τοῦ βαθυφώνου χεῖμαρρου.

Ὀλίγα λεπτὰ βραδύτερον κατέλυον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἐνῶσεως, ῥωμαλέα δέ τις ὀχυλαμηπόλις μὲ ὠδήγει εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ἐρωτήσας ἂν ὑπῆρχον ἀκόμη πολλοὶ ξένοι ἐν τῷ οἴκῳ ἔμαθον ὅτι μόνον πλέον ἔμενον οἱ ποιοῦμενοι χρῆσιν τῶν λουτρῶν· τοῦτο δὲ μ' ἔκαμε νὰ ἐνθυμηθῶ ὅτι καὶ ἐγὼ ἤρχόμην χάριν τῶν λουτρῶν, ὅπερ σχεδὸν εἶχον λησμονήσει.

Δὲν ἡδυνήθη νὰ ἐπιβῶ τῆς κλίνης χωρὶς νὰ νοιῶμαι τὸ παράθυρόν μου καὶ ῥίψω ἐν βλέμμα ἐπὶ τὴν περιβάλλουσάν με φύσιν. Τὰ σκότη τὴν εἶχον κατακαλύψει τέως, ἀλλὰ τότε μοι ἐφάνη περιουγαζομένη ὑπὸ αἴγλης ἀργυροφώτου, ἥτις μοι ἀπεκάλυψε τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο, τοὺς βράχους, τοὺς ξυλοτεύκτους οἰκίσκους καὶ τοὺς λειμῶνας περιστεφομένους ὑπὸ ἐλατῶν. Ἀνεκάλυψα ὅτι ἡ κοιλάς ἦν εἶχον ἀναβῆ τὸ ἀπόγευμα ἠνοίγετο εἰς ὁροπέδιον μέγιστον περιστοιχιζόμενον ὑπὸ ὁρέων. Ἀπέναντί μου ἀνωροῦτο ἡ Γέμμι, γιγάντειος τοῖχος βράχων ὑψομένων ἐπ' ἀλλήλων ἀποτόμως. Καὶ ἡ μὲν βᾶσις τοῦ ὄρους ἐκρύπτετο ὑπ' ἀτμῶν υποκυάνων, ἀλλ' αἱ ὑψηλότεραι ἐντομαὶ διεχωρίζοντο εὐκρινῶς ὑπὸ τοῦ λυκόφωτος ὠραίου φθινοπωρινοῦ οὐρανοῦ, φωτιζομένου ὑπὸ τῆς σελήνης. Τὸ δὲ μεγαλεῖον τοῦ θεάματος ἐπηύξανεν ἡ σιγὴ τοῦ χωρίου, βεβουλισμένου εἰς τὴν ἀνάπαυσιν. Μόνος ἤκούετο ὁ ψόφος τοῦ χεῖμαρρου, γενόμενος ἐντονώτερος ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτερινῆς γαλήνης. Καὶ ὅτε ἐκλείσα τὸ παράθυρόν μου, ἤκουον αὐτὸν ἀκόμη, τὸν ἤκουον ἐπὶ πολὺ, ἕως οὗ τέλος, βαυκαλιζόμενος ὑπὸ τῆς θρηνώδους αὐτοῦ μονοτονίας, ἀπεκοιμήθη καὶ ἐξύπνησα μόνον τὴν ἐπομένην πρωίαν.

B'

Ἡ πρώτη φροντίς τοῦ μέλλοντος νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν λουτρῶν εἶνε καὶ ἐν Λουὲς, ὡς καὶ ἐν πάσῃ ἄλλῃ διαμονῇ θερμῶν λουτρῶν, τὸ νὰ συμβουλευθῇ τὸν Ἀσκληπιὸν τοῦ τόπου, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἐλείψα καὶ ἐγὼ νὰ πράξω, μόνις ἐξεγερεθείς. Δὲν ὑπῆρξε δὲ ἀνάγκη νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν ἱατρὸν *B ἐν τῇ κατοικίᾳ του (ἥτις ἄλλως δὲν ἀπείχε πολὺ, τῶν ἀποστάσεων οὓτων μικρῶν ἐν Λουὲς), ἐπειδὴ ἔχει τὴν συνήθειαν νὰ ἐρχεται καθ' ἐκάστην πρωίαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἵνα ἐρωτήσῃ περὶ τῶν νεωστὶ ἀφικθέντων. Πέντε λεπτὰ ἄφ' ὅτου τὸν ἐζήτησα εὐρέθην ἐνώπιον ἀνθρώπου καθὼς πρέπει, ἐνδεδυμένου μελανὰ ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ἀλλ' οὐ αἱ ἀνοικτοὶ τρόποι καὶ ἡ ἐνθαρρυντικὴ γλῶσσα ἀπετέλουν εὐχάριστον ἀντίθεσιν πρὸς τὴν αὐστηρότητα τῆς ἐνδυμασίας του. Μετὰ τὰς πρώτας ἐξηγήσεις περὶ τῆς ἀσθενείας μου ἃς τῷ ἀπηθύονα, μὲ διέκοψε λέγων ὅτι ἤλθον ἀκριβῶς ὅπου ἔπρεπε διὰ νὰ θεράπευθῶ. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐστήριξε τὸ οὖς του εἰς τὴν καρδίαν μου καὶ εὐρών ὅτι κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος πᾶσαι αἱ λειτουργίαι τοῦ σώματος εἶχον καλῶς, ἐξήτασε τὸ πρόσωπόν μου. Τὸ πόρισμα τῆς δευτέρας ταύτης ἐξετάσεως ἦτο ὅτι οὐδὲνα διέτρεχον κίνδυνον συμφορῆσεως. Τὰ πάντα λοιπὸν εἶχον καλῶς. «Πρέπει νὰ κάμῃτε λουτρά ἐπὶ εἰκοσι καὶ μίαν ἡμέραν τοῦλάχιστον, πέντε ὥρας καθ' ἐκάστην»· τοιαύτη ὑπῆρξε ἡ περὶ ἐμοῦ ἀπόφασις τοῦ δικαστοῦ μου.

Ὁ ἱατρὸς προσέφερεν νὰ μοι δειξῇ τὰ λουτρά τοῦθ' ὅπερ ἐδέχθην. Ἐπομένως διέβημεν τὴν

πλατείαν, χώρον ἀκανόνιστον περιστοιχιζόμενον ὑπὸ ξενοδοχείων καὶ μικρῶν ἐργαστηρίων, καὶ διηυθύνθημεν πρὸς τὸ Μέγα λουτρόν, καλούμενον οὕτω πιθανῶς ἐπειδὴ ἔχει ἐν τῷ προσώπῳ ἀψίδα, δύο θόλους καὶ ἀνεμοδείκτην. Πλὴν δὲ τῶν ἐπιδεικτικῶν τούτων κοσμημάτων εἶνε παλαιὸν καὶ σεσαθρωμένον κτίριον, μόλις που καλῆτερον τῶν ἄλλων. Τὸ δὲ ἐσωτερικὸν εἶνε ἔτι δυσχερότερον τοῦ ἐξωτερικοῦ. Εἰς ἡλθον ἐν εἰς διάδρομον σκοτεινὸν καὶ λίαν ὑψηλὸν οὗ ἡ δροσερότης μ' ἔκαμε νὰ μαντεύσω ὅτι ἦτο θόλος. Ἀριστερᾷ ἡμῶν ἐξεστίνετο κατὰ μῆκος σειρὰ θυρίδων αἵτινες παρεῖχον εἰσοδὸν εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους λουτρῶνας· ἀλλ' ὁ ὁδηγός μου ἔστη δεξιᾷ, ἐνώπιον θύρας διφύλλου, παρακαλῶν με νὰ ποκαλυφθῶ. Ἡ μικρὰ αὕτη φιλοφρόνησις θεωρεῖται ὑποχρεωτικὴ ὑπὸ τῶν λουομένων οὓς ἐμέλλομεν νὰ ἴδωμεν, ἡ δὲ παράλειψις αὐτῆς θὰ προσέβαλεν αὐτούς· ὑπήκουσα εἰς τὴν παράκλησιν ταύτην καὶ εἰς ἡλθον κρατῶν τὸν πῖλον ἐν τῇ χειρὶ καὶ ἀκολουθῶν τὸν ἱατρόν. Μετὰ μίαν στιγμὴν εὐρισκόμην ἐπὶ στανιδώματος ὑψομένου δύο πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν δεξαμενῆς, ἀφ' ἧς ἔχωρίζομεθα, ὁ σύντροφός μου καὶ ἐγὼ, διὰ κιγκλιδώματος ξυλίνου. Τοῖχος λίθινος χωρίζει τὴν δεξαμενὴν ταύτην ἀπὸ ἄλλης ἀκριβῶς ὁμοίας, εἰς ἑκαστὸν δὲ ἄκρον τῆς αἰθούσης ἀνοίγεται θύρα ἄγουσα εἰς τὰ δωμάτια. Ἡ ἐπιγραφὴ ἡ ὑπερκειμένη ἐκάστης τῶν θυρῶν τούτων δηλοῖ τὸν χωρισμὸν τῶν φύλων, ὧν ἡ ἀνάμιξις παύει, ὡς εἰκὸς, κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ ἔξοδον. Αἱ δεξαμεναὶ δὲ αὗται ἔχουσι περὶ τοῦ δεκαπέντε ποδῶν μῆκος καὶ δέκα πλάτος. Ἐν τῇ μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένῃ τῶν δύο τούτων δεξαμενῶν, καίπερ πεπληρωμένη ὕδατος, οὐδεὶς ἐνυπῆρχε λουόμενος, ἀλλ' ἐκ τῆς πρώτης ἀνέδυσαν τρεῖς κεφαλαί, ἀνήκουσαι εἰς δύο γυναῖκας καὶ ἓνα ἄνδρα. Αἱ κεφαλαὶ αὗται ἀνταπεκρίθησαν εὐγενῶς εἰς τὸν χαιρετισμὸν μου. Ἄλλως δὲ νομίζω ὅτι δὲν ἔμενον ἀνευ περιεργείας περὶ ἐμοῦ καὶ μ' ἐθιῶרון μεθ' ὅσης ἐπιμονῆς καὶ ἐγὼ αὐτάς. Ἡ θέσις τῶν λουομένων τούτων ἔχει τι ἁληθές, πρέπει νὰ το ὁμολογήσωμεν, τὸ κρίσιμον· ἐπειδὴ τὰ λουτρά εἶνε ἀνοικτὰ εἰς πάντας τοὺς προσερχομένους, βεβαίως δὲν εἶνε εὐχάριστον, ἰδίως διὰ τοὺς ἐντροπαλοὺς, νὰ αἰσθάνηται τις ἑαυτὸν βλεπόμενον ὡς αἱ ἄρκετοι ἐν κήπῳ ζωολογικῷ ἢ θαλάσσια τέρατα ἐν μουσεῖῳ ὑδατογενῶν ὄντων. Ἐν τούτοις οἱ λουόμενοι εὗρον τὸν τρόπον νὰ ἐπανορθώσωσι τὴν ἀνομιότητα ταύτην τῶν θέσεων, ἀρχόμενοι αὐτοὶ πρῶτοι καὶ ποιοῦμενοι ἔφοδον κατὰ τοῦ ἐπισκεπτομένου δι' ὅλων τῶν βλεμμάτων τῶν συνηνόμενων οὕτως ὥστε νὰ πείσωσιν αὐτὸν ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ ἐξεγείρων τὴν περιέργειαν. Οἱ τρεῖς πάσχοντες ἦσαν ἐνδεδυμένοι κατὰ τὸν ὁργανισμόν ὑποκάμισον μακρὸν καὶ πλατὺ ἐξ ὑφά-

ματος χοινοῦ. Ὁ ἱατρός, στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ κιγκλιδώματος, ἀπηύθυνέ τινας λέξεις εἰς ἑκαστον, μεθ' ὃ ἀπεχωρήσαμεν. Ἐν ᾧ δὲ μετεβαίνομεν εἰς τὸ λουτρόν Βέρρα, μοι εἶπεν ὅτι ἡ σκηνὴ ἦτο διάφορος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν λουτρῶν καὶ ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρχον ἐν ταῖς δεξαμεναῖς ὀλιγώτεροι τῶν δεκαπέντε ἕως εἴκοσι ταῦτοχρόνως, ἀσχολούμενοι μετὰ τέρψεως περὶ τὸ ἀναγινώσκειν, τὸ παίζειν ἢ τὸ συνδιαλέγεσθαι.

Τὸ λουτρόν Βέρρα ὁμοιάζει πρὸς τὸ Μέγα λουτρόν μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι εἶνε εὐρυχωρότερον καὶ, ἂν εἶνε δυνατόν, ἔτι ὀλιγώτερον κεκοσμημένον. Περιέχει τέσσαρας δεξαμενάς, δύο ἐξ ἐκατέρου μέρους τοῦ διαμέσου στανιδώματος. Ὅτε τὸ ἐπεσκέφθημεν, ἐν μόνον χώρισμα ἦτο καὶ ἐν αὐτῷ κατεilahμμένον, ἀλλ' οἱ λουόμενοι ἦσαν πλείότεροι, γελῶντες καὶ φαιδρῶς συνομιλοῦντες. Διέκρινα παχεῖαν ἐρυθρὰν γυναικα, μικρὰν ὠχρὰν κυρίαν, κύριον διοπτροφόρον, ἄλλον φέροντα βελούδινον σκοῦφον, παραλείπων δὲ τοὺς ἄλλους, πάντας βεβυθισμένους ἐντὸς τοῦ ὕδατος μέχρι λαιμοῦ καὶ οἵτινες ἐφαίνοντο λίαν εὐχαριστημένοι ἐκ τοῦ βαπτίσματος αὐτῶν. Ὁ ἱατρός συνῆψεν ὁμοίως καὶ μετ' αὐτῶν μικρὰν τινα συνομιλίαν.

Τὰ ἄλλα λουτρά δὲν ἐπεσκέφθημεν· ἀλλ' εἶχον ἰδεῖ τὰ δύο κυριώτερα, τὰ δὲ λοιπὰ εἶνε ὅλως ἀνάξια λόγου. Τὸ μετριώτατον πάντων καλεῖται λουτρόν τῶν πτωχῶν καὶ ἐξήρτηται ἐκ μικροῦ νοσοκομείου ἐνθα οἱ ἀσθενεῖς οἱ ἔχοντες ἀπόδειξιν ἀπορίας διατηροῦνται δαπάναις τῆς κυβερνήσεως τοῦ καντονίου καὶ βοηθοῦνται πλὴν τούτου ὑπὸ τῶν ἐκουσίων δωρεῶν τῶν εὐπορῶντων ἐκ τῶν λουομένων. Τὸ κοινὸν λουτρόν, τὸ ἐν ταῖς δεξαμεναῖς, στοιχίζει δύο φράγκα καὶ ἑκάστην. Οἱ δὲ προτιμῶντες νὰ εἶνε μόνοι δύνανται, πληρόντες δύο φράγκα περιπλέον, νὰ ἔχωσι λουτρόν ἰδιαιτέρον ἢ τετράγωνον, κατὰ τὴν τοπικὴν ἔκφρασιν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μοναξιά δέν με ἐφόβιζεν, ἀπεφάσισα νὰ παραδεχθῶ τὸ τελευταῖον τοῦτο σύστημα.

Τῇ ἐνδεκάτῃ πρὸ μεσημβρίας οἱ κώδωνες πάντων τῶν ξενοδοχείων καλοῦσι τοὺς λουομένους εἰς τὸ κοινὸν γεῦμα. Εἰσερχόμενος δ' ἐγὼ εἰς τὸ ἐστιατόριον τοῦ ξενοδοχείου τῆς Ἐνώσεως, ἀνεγνώρισα κεφαλὰς ἃς εἶχον ἰδεῖ ἐπιπλεούσας ἐν τῇ μεγάλῃ δεξαμενῇ. Ἐν τῇ μικρᾷ ἡμῶν συντροφίᾳ, ἐπειδὴ εἴμεθα μόνον ἐννέα, ἡ ποικιλία τῶν ἐθνικοτήτων ἦτο ἀξία σημειώσεως. Μεταξὺ τῶν κυρίων ἦσαν τρεῖς Γαλλίδες καὶ μία Ἀμερικανὴ· τὸ δὲ ἀνδρικὸν φύλον ἀντεπροσώπευτο ὑπὸ ἑνὸς Γάλλου, ἑνὸς Ἑλβετοῦ, ἑνὸς Αὐστριακοῦ καὶ ἑνὸς Πολωνοῦ. Οὐδεὶς τῶν συμποτῶν τούτων ἐφαίνετο ἀσθενῆς, ἀλλὰ συνδιελέγοντο μετὰ πολλῆς φαιδρότητος καὶ ἔτρωγον με ἀξιόλογον ὄρεξιν.

Ἡ Ἀμερικανὴ, ἥτις ἐκάθητο πλησίον μου, μοι ἀνεκοίνωσε τὰς περὶ τῆς χώρας ἐντυπώσεις τῆς καὶ τὴν ἐκ τῶν λουτρῶν πείραν τῆς, ἐπειδὴ τὸ τρίτον ἤδη εὐρίσκετο ἐν Λουές. Μοι ὁμολόγησεν ὅτι τὸ κοινὸν λουτρόν τῇ ἐφαίνετο προτιμότερον, πάντοτε ὅμως ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἐκλέξη τις τὴν συντροφίαν του· ἀλλ' ἀδυνατοῦσα νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν ὅρον τοῦτον εἶχεν ἀναγκασθῇ νὰ παραδεχθῇ τὸ κατὰ μόνας λουτρόν. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι δι' ἄνθρωπον εἰρηνικὸν καὶ εὐγενῆ, ὁ χρόνος ὁ διερχόμενος ἐν τῇ μεγάλῃ δεξαμενῇ κατ' ἀνάγκην εἶνε ὀδυνηρὸς, ὅταν ἡ τύχη δώσῃ αὐτῷ συντρόφους δυσχεροτέρους, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει συχνότατα, ἐπειδὴ τὰ λουτρά τοῦ Λουές φοιτῶνται κυρίως ὑπὸ Ἑλβετῶν, Γάλλων καὶ Ἰταλῶν εὐτελεστέρων τὸ γένος καὶ τυχόντων ἀνατροφῆς μετρίας. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ὑπάρχει διευθυντὴς τις καὶ ὑποδιευθυντὴς, ἔχοντες χρέος νὰ ἐπαγρυπνῶσιν ἵνα ἐπικρατῇ ἐν πάσῃ ἡ προσήκουσα τάξις, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐμποδίζει νὰ συμβαίνωσιν ἄτοπα· οὕτω δὲ ἡκουσα λουομένους οἵτινες παρεπονούντο περὶ κατὰστάσεως πραγμάτων ἥτις ἐξέθετεν αὐτοὺς εἰς πλῆθος δυσχεροτέρων, οἷον παρατηρήσεων διφορούμενων ἢ οἰκειότητων ὀχληρῶν, τούτων δὲ πάντων ἐν μέσῳ θορύβου συνεχοῦς. Πράγματι δὲ οἱ Τρίτωνες ἐκεῖνοι καὶ αἱ Ναϊάδες πολλάκις οὐδὲν ἄλλο κάμνουσιν ἢ νὰ παίζωσι καὶ ὅλον τὸν χρόνον τοῦ λουτροῦ, νὰ ἐπιρρίπτωσι κατ' ἀλλήλων ὕδωρ καὶ νὰ διεγείρωσι τρικυμίας ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ ὠκεανῷ. Οἱ εὐχαριστοῦμενοι ὑπὸ τῶν ἀσκήσεων τούτων δικαιολογοῦσιν αὐτὰς λέγοντες ὅτι τὰ ὕδατα ἐνεργοῦσι καταδηλότερον, τιθέμενα εἰς κίνησιν, ἀλλὰ δύναται τις νὰ ἀντεῖπῃ εἰς ταῦτα, ὅτι οὐδὲν κωλύει ἓνα ἑκαστὸν τῶν λουομένων νὰ κινή τὰς χεῖρας καὶ τὰς κνήμας του καὶ νὰ ἐπιχειρῇ παντοειδῆ σκιρτήματα ἐν τῷ τετραγώνῳ του.

Διὰ τοῦτον τοῦ προγεύματος παρετήρησα λέξιν τινα ἥτις ἐπανελαμβάνετο πολλάκις ἐν τῇ συνδιαλέξει· ἦτο δὲ ἡ λέξις ἐξάνθημα. Κύριός τις ἀνήγγειλεν ὅτι τὸ ἐξάνθημα τοῦ ἤρχισε νὰ πίπτῃ, ἄλλος τις ὅτι θάπηλάττετο αὐτοῦ τὴν ὕστεράν, κυρία τις δὲ Γαλλίς ἀνήγγειλεν ὅτι εἶχεν ὥραϊον ἐξάνθημα. Τὸ ἐξάνθημα ἐπὶ τέλους οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἐκφυσίς τις ἥτις γεννᾶται ἢ πρέπει νὰ γεννηθῇ ἐν τῷ δέρματι τοῦ λουομένου ὀλίγον χρόνον μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς θεραπείας του. Ἡ ἐξάνθησις αὕτη παρουσιάζεται ὅτε μὲν ὡς ἐρυθρίαις ἥτις ἔχει τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν παρακμὴν τῆς, ὅτε δὲ ὑπὸ τὸ σχῆμα μικρῶν ἐρυθρῶν λεπίων, ἅτινα αὐτομάτως ἀρξάνουσι καὶ μειοῦνται. Τὸ πρῶτον εἶνε καλὸν ἐξάνθημα, τὸ δὲ δεύτερον κακόν· τὸ ἐξάνθημα εἶνε φανερὰ ἀπόδειξις ὅτι τὰ νερά ἐνεργοῦσιν, ἐπιφέροντα τὴν ἐκ τοῦ αἵματος ἀποχώρησιν τῶν κακῶν στοιχείων ἅτινα περιέχει, καὶ διὰ τοῦτο τὸ

φαινόμενον τοῦτο οἱ λουόμενοι ἀπειδέχονται ἀνυπομόνως. Ἄν δὲ δὲν παρουσιασθῇ, ὑπάρχει σπουδαῖος λόγος ἵνα πιστεύσῃτε ὅτι τὰ ὕδατα οὐδεμίαν σὰς προσενοῦσιν ὠφέλειαν καὶ δύνασθε νὰ ἀναχωρήσητε ἀμέσως. Ἄν δ' ἐξ ἐναντίας τὸ ἐξάνθημα παρουσιασθῇ καὶ ἀκολουθήσῃ τὸν τακτικὸν τοῦ δρόμου, πρέπει νὰ παραιτηθῇτε πάσης ἰδέας ἀναχωρήσεως καὶ νὰ περιμείνητε νὰ ρθῇ εἰς τὸν ὑψίστον βαθμὸν, ἔπειτα δὲ νὰ καταπέσῃ βαθμικῶν. Διαρκούσης δὲ τῆς ἐκφύσεως πρέπει νὰ προφυλάσσῃται τις, μὴ ἐκτιθέμενος εἰς τὸν ἀνοικτὸν ἀέρα, εἰς τὸ ψῦχος, εἰς τὰς βιαίας ἀλλαγὰς τῆς θερμοκρασίας, ἐπειδὴ τὰ κακὰ στοιχεῖα τὰ ἐξεληθόντα ἐκ τοῦ αἵματος δύνανται νὰ ἐπιστρέψωσι, τοῦθ' ὅπερ εἶνε ὀλέθριον, ἰδίως διὰ τὰς ἀδυνάτους κράσεις. Ἀλλ' οὐδὲν εἶνε ἀσταθέστερον τοῦ τρόπου καθ' ὃν παρουσιάζεται τὸ ἐξάνθημα. Ἐνίοτε τις τῶν λουομένων, μὴ βλέπων αὐτὸ παρουσιάζομενον ἐγκαίρως καὶ προοιωνιζόμενος ὅτι δὲν θὰ ἔλθῃ, ζητεῖ τὸν λογαριασμόν του καὶ ἐτοιμάζει τὴν ἀποσκευὴν του πρὸς ἀναχώρησιν, ὅτε αἰφνης περιστάσις τις οἰαδῇποτε, ἴσως αὐτῇ ἡ κίνησις ἦν προκαλεῖ ἡ προετοιμασία αὐτῇ, φέρει τὸ καθυστέρησάν ἐξάνθημα καὶ ἐπιχέει ἐπὶ τὸ σῶμα τοῦ θεραπευομένου χοιρὸν ἀστακοῦ βραστοῦ. Ἐντεῦθεν ἐπέρχεται μεταβολὴ σχεδίων, συνδεομένη μετὰ σχετικῆς ζημίας διὰ τὸ θυλάκιον καὶ δοκιμασίας διὰ τὴν καρτερίαν καὶ μετὰ τῆς εἰς ταῦτα ἐπακολουθούσης μελαγχολίας. Ἐξάνθημα παρουσιάζομενον κατὰ τὸν τρόπον τοιοῦτον οὐδαμῶς εἶνε ὠφέλιμον. Βαρύτερον δὲ εἶνε ἀκόμη τὸ δειλὸν καὶ ἀβεβαῖον ἐξάνθημα, ὅπερ ὁμοιάζει πρὸς σθεννυμένην θραυκίδα, ἐμφανίζεται ἀορίστως κατὰ τοὺς καρπούς καὶ τὰς ἀρθρώσεις, χωρὶς νὰ ἐκδηλωθῇ καθαρὰ, ὡς πρέπει νὰ κἀμῃ ἐξάνθησις τιμία. Ἐν τούτοις δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ περιορισθῇ τις εἰς τὰς ἀσθενεῖς ταύτας ἐκδηλώσεις, ὁ δὲ λουόμενος δύναται νὰ καταστῇ ἀνεξάρτητος αὐτῶν χωρὶς οὐδὲν νὰ πάθῃ. Τοῦθ' ὅπερ ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐπιθυμῶ ὁ λουόμενος εἶνε εἰλικρινὲς ἐξάνθημα ὅπερ παρουσιάζεται, ἀναπτύσσεται καὶ ἐκλείπει ἐν διαστήματι χρόνον λογικῷ. Τοῦτο δικαιολογεῖ τὴν παρουσίαν του ἐν ταῖς λουτροῖς καὶ παρέχει αὐτῷ βεβαιότητα, πολλάκις, φεῦ, ἀπατηλὴν, περὶ τῆς θεραπείας ἣν ἤλθε ζητῶν. Τοιοῦτό τι ἐξάνθημα εἶχε βεβαίως ἡ Γαλλίς κυρία καὶ δύνασθε νὰ φαντασθῇτε τὴν χαρὰν αὐτῆς βλέπουσας τὸ κατὰ πρῶτον ἐπιφανὲν ἐρυθρὸν χρώμα μεταβαλλόμενον εἰς βαθὺ κόκκινον καὶ τέλος ὀφρῶν ὡς ἦν ἐν τῷ ὀρίζοντι τοῦ βορρᾶ. Εἶνε δὲ ἄξιον σημειώσεως ὅτι ἡ ἐξάνθησις οὐδέποτε ἐπικτείνεται ἐπὶ τοῦ προσώπου. Καὶ εἶνε τοῦτο εὐτυχία, ἐπειδὴ πολλοὶ ἄνθρωποι ἔχοντες τὴν θλίψιν νὰ κέντηνται πρόσωπον ῥοδοκόκκινον ἔρχονται ζητοῦντες αὐτόθι συγκινητικὴν ὠχρότητα. Φαντάσθητε τὸ ἐξάνθημα ἐγκα-

Ἄλλὰ τὴν παραπομπὴν ταύτην δὲν ἐξεκένωσα κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ πτωχοῦ Ἑλβετοῦ, ὑποθέτων ὅτι ὀλίγον θά τον ἐνδιέφερε, καὶ εἰς ἤλθον εἰς τὸ ἐστιατόριον, ὅπου εὗρον ἤδη πάντας παρακαθημένους.

Ε'

Τὸ διάλειμμα μετὰ τοῦ προγεύματος καὶ τοῦ μετὰ μεσημβρίαν λουτροῦ οἱ θεραπευόμενοι διέρχονται συνήθως ἐν ὑπαίθρῳ. Διὰ τοὺς μὴ φοβούμενους ὀλίγην κόπωσιν ὑπάρχουσι χαριέστατοι περίπατοι ἐν τοῖς περιχώροις τοῦ Λουές. Εἶνε βέβαιον ὅτι τὰ ὕδατα, καί περ κατ' ἀρχὰς ἐμποιοῦντα ἰλαρυντικὰς διαθέσεις, μεθ' ὥρισμα χρόνον προξενοῦσιν αἰσθησὶν τινα μαρasmus. Πολλοὶ τῶν συνθεραπευμένων παρεπονέοντο περὶ τοῦτου, καί περ ὄντες πεπεισμένοι ὅτι ἤθελον ἀνακτήσει βραδύτερον τὰς δυνάμεις των. Διὸ οἱ πλείστοι περιωρίζοντο ἀντὶ πάσης ἄλλης ἀσκήσεως νὰ κάμνωσιν τινὰς γύρους ἐν τῷ Περιπάτῳ ἢ νὰ ἡλιάζωνται ἐπὶ τινος ἐδωλίου. Ἐγὼ δὲ, ὡς ἀγαπῶν πολὺ τὸν δρόμον καὶ ὡς οὐκ αἰσθάνομαι τὴν περὶ τῆς ὁ λόγος ἐξασθένεισιν τῶν δυνάμεων, ἐκίνησα ἐν ἀπόγευμα ἵνα ἐπισκεφθῶ τὰς Κλίμακας αἵτινες δικαίως θεωροῦνται ὡς ἐν τῶν ἀξιοθεάτων ἐν τοῖς περιχώροις.

Ὁ δρόμος μου ἦτο νῆκολουθήσω τὸν Περίπατον, ὥραιαν δεινροστοιχίαν ἔχουσαν μῆκος ἐνδὸς τετάρτου τοῦ μιλίου, ὅστις ἀρχίζει ἀπὸ τῆς πλατείας καὶ τελειώνει ἐν τινι σημείῳ, ἔνθα πολλὰ ἀγροτικά ἐδώλια, τοποθετημένα ὑπὸ τὰ δένδρα, καλοῦσι τὸν ὁδοιπόρον νὰ ἀναπαυθῇ θαυμάζων τὴν πρὸ αὐτοῦ ἀνοικομένην θέαν. Τὴν φυτεῖαν τοῦ περιπάτου τούτου ἀποτελοῦσι πεῦκαι, συκομορέαι καὶ μελίαι. Ἐκατέρωθεν δὲ ἐκτείνονται λειμῶνες θαλερώτατοι, ποτιζόμενοι ὑπὸ διωρύγων ἐν αἷς ῥέει ὕδωρ διαυγές. Ἐν ᾧ διεπορευόμην τὸν Περίπατον, οἱ κάτοικοι τῆς κοιλάδος ἡσυχολοῦντο περὶ τὴν χορτοκομίαν, τὸν δ' ἀέρα ἀρωματίζε γλυκεῖα εὐωδία χόρτου. Ὁ κρότος τῶν κωδωνίσκων τῶν κρεμασμένων ἐκ τοῦ λαμποῦ τῶν δαμάλεων ἀνεμιγνύετο εἰς τὰς κραυγὰς τῶν ποιμένων, οἵτινες συνδιελέγοντο μακρόθεν πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς ὑψηλότερον κειμέναις βοσκαῖς. Ἀπώτερον διέβην δάσος πευκῶν καὶ ἐλατῶν. Αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου μόλις που διήλυνον ὑπὸ τὰς σκιὰς αὐτῶν, ἔτι ὑγρὰς ἐξ ὁμβρίου καταρραγέντος νύκτωρ. Κάτωθεν δὲ τῶν δένδρων ἐξετείνετο τάπης συγκείμενος ἐκ βρύου, ἐξ ἀγρίων χαμαικομάρων καὶ μυρτίλων, ἐπεστρωμένος δὲ ὑπὸ κώνων καθύργων ἐκ τῆς βροχῆς. Τῆδε κάκεισε ὁ φθαλμὸς εἰσέδυσεν εἰς τι κρησφύγετον ὕλομανοῦν, ἔνθα ἡ πτέρις ἀναμιγνυμένη μὲ ἀναρριχώμενα φυτὰ, οἱ βράχοι καὶ τὰ βρυοσκεπῆ στελέχη ἀπετέλουν τὰς σκηναῖς διακοσμήσεις θεάτρον καταλλήλως διασκευασμένου πρὸς χορὸν Ἀμαδρυάδων. Ἀκολουθῶν δὲ τὸν δρόμον μου διεπέρασα ῥυάκα, χεῖ-

μαρρον μὲν ὀρητικὸν ὅταν αἱ χιόνες ἀναλύονται ἐπὶ τῶν ὄρεων, ἐν δὲ ταύτῃ τῇ ὥρᾳ τοῦ ἔτους ἀπλοῦν ῥυάκιον ὑποσκιρτῶν μετὰ παραπονέτου ψιθύρου διὰ μέσου τῶν κροκαλῶν. Εἰς ἀπόστασιν δὲ τινῶν βημάτων κυκεὼν χαλίκων καὶ ἔρειπίων ἐδείκνυε τὸν γῶρον ἔνθα εἶχε κατακρημνισθῇ χιονοστιβάς. Ἐσταμάτησα ἀκουσίως ἵν' ἀναπαραστήσω τὸν δρόμον τῆς τρομερᾶς ταύτης μάστιγος καὶ ἀναμνησθῶ τὴν γενομένην μοι διαθεδαίωσιν ὅτι ὁ φόβος τοιούτων καταστροφῶν ἐπικεῖται μόνον περὶ τὰ τέλη τοῦ χειμῶνος.

Ἐπλησίαζον εἰς τὸ τέρμα τῆς ἐκδρομῆς μου. Κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο ἡ ἀτραπὸς ἀναβαίνει δι' ἐπανειλημμένων τοξοειδῶν περιστροφῶν μέχρι τῶν προπόδων κρημνοῦ, ἔχοντος ὕψος ἀγδοήκοντα περίπου ποδῶν. Ἡ δὲ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ γιγαντιαίου τούτου τοίχου ἀνάβασις δύναται νὰ γείνη ἐπὶ δέκα κλιμακῶν τεχνικῶς προσηρμοσμένων εἰς τὸν βράχον διὰ πασσάλων, οὓς βασταζοῦσι στερεὰ ἄγκιστρα. Αὗται ἦσαν αἱ διάσχημοι Κλίμακες περὶ ὧν εἶχον ἀκούσει νὰ γίνηται λόγος. Ἀνῆλθον εὐχερῶς τὰς τρεῖς πρώτας, αἵτινες με ἤγαγον εἰς ἄντρον πηλῶδες καὶ νοσηρὸν, γνωστὸν ἐν τῷ τόπῳ ὑπὸ τὸ ποιητικὸν ὄνομα Ἄντρον τῶν ἐρωτολήπτων. Ἐσπευσα νὰ ἐξέλθω ἐκεῖθεν ἵνα ἀναβῶ τὴν συνέχειαν τῆς ἀναρριχητικῆς μηχανῆς, ἥτις ὑφῆυτο καθέτος ἀνωθὲν μου. Ἡ κλίμαξ ἦτο ἄρα στερεὰ; Ἐνεσπέρνισθον μὲν ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, ἀλλὰ πρὶν ἢ ὑψώσω τὸν πόδα, ἠθέλησα νὰ στρέψω τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ὀπίσω. Θὰ ἦτο δὲ καλλίτερον νὰ μὴ το εἶχα κάμει, διότι τὸ βλέμμα ἐκεῖνο μοι ἐνέπνευσε φρικίαν. Ὑπὸ τοὺς πόδας μου ἔχαινε βάραθρον ὅπερ μοι ἐφάνη ἀκαταμέτρητον. Τὰ δένδρα μοι ἐφαίνοντο ὡς συμπλέγματα πυκνῆς γλῆος, ὁ δ' ἄλλας ἐφαίνετο ἤδη μόλις ὡς νῆμα ἀργυροῦν, οὗ αἱ μαιάνδρειοι ταινίαι μόλις διεκρίνοντο ἐν τῇ κοιλάδι. Ἡ θέσις ἐκεῖνη θὰ ἦτο κινδυνώδης δι' ἄνθρωπον ὑποκείμενον εἰς ἱλιγγιάσεις. Ἀνέβην, σταματῶν καθ' ἐκάστην βαθμίδα, ἀνυψῶν τοὺς πόδας βραδέως καὶ καταβιβάζων αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς. Ἀφ' οὗ δὲ συνεπλήρωσα τὴν νέαν ταύτην ἀνάβασιν, ἐχρειάσθη νὰ βαδίσω τετραποδίτη ἐπὶ τραχέων τινῶν βράχων ἐξεχόντων. Κατόπιν δ' ἐπηκολούθει ἄλλη κλίμαξ, τρέμουσα ὑπὸ τοὺς πόδας μου. Ἴνα δὲ φθάσω τὴν ἐπομένην, ἐχρειάσθη νὰ διαβῶ κατὰ μῆκος ἐπὶ πασσάλου τεθειμένου ἐκεῖ ἀντὶ φραγμοῦ, ἀλλὰ λίαν κακῶς προσηρμοσμένου, ἐπειδὴ ὑπεχώρησε προδοτικῶς ὅτε ἐστηρίχην ἐπ' αὐτοῦ. Νέα ἀφορμὴ φρικιάσεως ἐντεῦθεν. Ἀλλ' ἡ ἀκόλουθος ἀνάβασις ἦτο ἡ πασῶν κινδυνωδεστάτη. Ἐπρόκειτο νὰ κάμω τὸν γύρον δυσπροσίτου ἄκρας, περιθεομένης κατὰ τὸ χεῖλος ὑπὸ ἀτραποῦ στενοτάτης. Τότε πλέον ἐσκέφθην νὰ ἐπιστρέψω, ἀλλὰ νὰ προχωρήσω τόσον πλη-

σίον τοῦ τέρματος καὶ νὰ μὴ φθάσω εἰς αὐτὸ μοι ἐφαίνετο ἐπονείδιστον. Ἐξηκολούθησα λοιπὸν ἀναρριχώμενος δὲ καὶ βοηθούμενος διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, ἐφθάσα τέλος εἰς τὴν κορυφὴν.

Τώρα δ' ἐπρόκειτο πλέον νὰ κατέλθω καὶ πάλιν. Ἡ δυνάμην νὰ καταβῶ εἰς τὰ λουτρά κάμνων μεγάλον γύρον διὰ τῶν χωρίων Ἀλθινεν καὶ Ἰνδεν, ἀλλ' ὑπερνικήσας τὸ ἥμισυ τῆς δυσκολίας, ἀπεφάσισα ἡρωικῶς νὰ τὴν ὑπερνήκωσιν ὁλόκληρον. Κατέβην λοιπὸν μὲ τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὰς κλίμακας καὶ στρέφων τὰ νῶτα εἰς τὸ κενὸν ὅπερ οἱ φθαλμοί μου ἀπεποιοῦντο νὰ ἴδωσι. Δὲν ἐβάδιζον ταχέως, ὡς δύνασθε νὰ φαντασθῆτε, καὶ ἔλαβον ὅλα τὰ μέτρα ὅσα ὑπαγορεύει ἡ φρόνησις. Ὅτε δ' εὗρέθην καλῶς ἔχων εἰς τὸ σημεῖον ὅθεν ἀνεχώρησα, ἀνέπνευσα, ἡ δὲ ψυχὴ μου δὲν ἦτο ἀπηλλαγμένη ἐλαφροῦς τινος δόσεως ἀλαζονείας ἐπὶ τῷ κατορθώματι ὅπερ εἶχον διαπράξει.

Ταῦτοχρόνως ἤκουσα ἐπάνωθέν μου θόρυβον φωνῶν χαρμυλύνων. Δύο μικροὶ χωρικοί, ἐν παιδίον καὶ μία κόρη, κατέβαινον τὰς κλίμακας μετὰ τῆς εὐστροφίας σκιούρων, πηδῶντες τὰς βαθμίδας ἀνὰ τρεῖς καὶ κρατοῦμενοι διὰ μόνης τῆς ἐτέρας τῶν χειρῶν. Δὲν ἐσταμάτησαν οὐδ' εἰς αὐτὰ τὰ δυσκολώτερα μέρη, καὶ διέβησαν πανταχοῦ ὡς ἂν ὤδευον ἐπὶ κλίμακος ταπητοστρώτου. Καὶ ὅμως ἕκαστον τῶν παιδίων τούτων ἔφερεν ἐπὶ τῶν ὤμων κόφινον πλήρη καὶ εἰς τὴν ἐτέραν τῶν χειρῶν μέγα ἀλεξήλιον ἐκ κυανοῦ βαμβάκερου ὑφάσματος. Τὰ χονδρά των σιδηρόηλα πέδιλα θὰ ἤθελον ἀρκέσει, ὡς ἐγὼ ἐνόμιζον, νὰ ἐπιφέρωσι τὸν κατακρημνισμόν των. Διὰ τελευταίου δὲ τινος πηδήματος ἐπάτησαν τὴν γῆν ὀλίγα τινὰ βήματα ἀπὸ τοῦ μέρους ἔνθα ἐκαθήμεν. Πάραυτα δὲ, ἀναλαμβάνοντες γυμναστικῶς βήματι τὸν δρόμον των, ἐχάθησαν κάτωθεν τῶν δένδρων.

Ἡ θέα αὕτη ἐταπείνωσε κατὰ τι τὸν ἐγωισμόν μου, ὅστις κατὰ τὸ δεῖπνον ὑπέστη ἐπιτραχυτέραν δοκιμασίαν. Ὅτε διηγῆθην τὸ κατόρθωμά μου, ἡ Γαλλὶς κυρία, ἐκείνη μὲ τὸ ὠραῖον ἐξάνθημα, μ' ἐβεβαίωσε ὅτι ἦτο τὸ εὐκολώτατον πράγμα τοῦ κόσμου καὶ ὅτι κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἐν τῷ τόπῳ διαμονὴν πρὸ τριῶν ἔτων εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ ἀναβαίνει τὰς κλίμακας καθ' ἐκάστην πρωίαν ἵνα ἀποκτήσῃ ὁρεξιν διὰ τὸ πρόγευμα.

Συγκεντρώσατε λοιπὸν τὸ θάρρος σας ὅλον καὶ ἐκτελέσατε ἄθλον ὃν θεωρεῖτε Ἡράκλειον, ἐπὶ κινδύνῳ νὰ θραύσῃτε εἰκοσάκις τὸν λαμόν σας, διὰ νὰ ἴδῃτε τὸν ἑαυτὸν σας νικώμενον καὶ ὑπερακοντιζόμενον ὑπὸ δύο παιδίων καὶ μιᾶς γυναικὸς!

Οὕτω πολλάκις ἡ δόξα διαλύεται ὡς καπνός.

[Temple-Bar]

ΤΟΜΟΣ Η'—1879.

ΙΟΥΛΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣΣΗΣ.

[Ἐκ τοῦ ἱταλικοῦ]

Κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ 1849, μίαν ἡμέραν παρέστη εἰς τὸν Οὐγγρον στρατηλάτην Γέργεν συνταγματάρχης τῆς ἐθνοφρουρᾶς φέρων στολὴν καινουργῆ, κατάχρυσον, ταινιοστόλιστον, κομποτάτην. Ἦτον ὁ κόμης Ἰούλιος Ἀνδράσσης. Ὁ μόλις εἰκοσιτετραετὴς νεανίας ἀπῆλauen ἤδη τῆς φήμης, ἥτις πολλάκις εἶνε ἐν τῇ πολιτικῇ προάγγελος τῆς ἀληθοῦς δόξης. Εἶχεν ἐκλεχθῇ ἀντιπρόσωπος ἐν τῇ Συνελεύσει καὶ ἦτον εἰς τῶν θερμουργοτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ἀνεξαρτησίας. Ὁ Γέργεν ἐπετήδευεν ἄκραν αὐστηρότητα ἥθους. Περί αὐτοῦ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὡς περὶ τοῦ Διογένους ὅτι ἡ ὑπερηφάνεια διεφαίνετο διὰ τῶν ὀπῶν τοῦ μανδύου του. Ἡ στολή του κατ' οὐδὲν διέφερε τῆς τοῦ ἀπλουστάτου στρατιώτου. Ἐκ περισσοῦ τὸν Γέργεν διέθετεν ἀθύμως ἡ πεποίθησις ὅτι στρατιωτικῶς ὁ ἀγὼν τῆς Οὐγγαρίας ἦτον ἀπεγνωσμένος. Φυσικὸν ἦτο λοιπὸν ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ κίνημά τι ἀνδρίας ἐπὶ τῇ θεᾷ τοῦ νεαροῦ καὶ κομποῦ συνταγματάρχου, ὅστις προσήρχετο ὅπως ἀναγγεῖλῃ ὅτι ἀπεστέλλετο εἰς Κωνσταντινούπολιν ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς οὐγγρικῆς ἐπαναστάσεως παρὰ τῇ Πύλῃ. Ὁ Γέργεν ἀπήντησε πικρῶς ὅτι ἡ τύχη τῆς Οὐγγαρίας ἐμελλε ν' ἀποφασισθῇ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, οὐχὶ ἐν ταῖς ξέναις αὐλαῖς. Ὁ νεαρὸς συνταγματάρχης ἐφαίνετο πεπεισμένος περὶ τούτου, διότι οὐδὲν ἀπήντησεν. Οὐχ ἦπτον τὴν ἐπαύριον ἀνεχώρησεν. Ὡς εἶχεν ἀναγορευθῇ αὐτοσχέδιος βουλευτὴς καὶ στρατιωτικὸς, μία διαταγὴ τοῦ Κοσσοῦ ἀνηγόρευσεν αὐτὸν αὐτοσχέδιως καὶ διπλωμάτην. Οὐδεὶς ἠδύνατο τότε νὰ φαντασθῇ ὅτι ὁ περιπλανώμενος πράκτωρ τῆς ἐπαναστάσεως ἐμελλέ ποτε νὰ χειροτονηθῇ ἱππότης τοῦ Χρυσοῦ Δέρατος καὶ πρωθυπουργὸς τοῦ αὐτοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις κατεδίκασεν αὐτὸν τότε εἰς ἀπαγχονισμόν ἐν δημοίῳ.

Ὁ πατὴρ τοῦ Ἰουλίου κόμης Κάρλος Ἀδράσσης ἦτον Οὐγγρος μεγίστην καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐπηγγέλλετο, ἢ τὸν εὐπατρίδην καὶ τὸν ἐξυπνον ἄνθρωπον. Ἐμίσει τὰς σκευωρίας καὶ τὰς διαμάχας τῆς πολιτικῆς. Ἐβλέμματόν του ἦτον τὸ λόγιον Sors bona, nihil aliud. Ἀπέκτησε τρεῖς υἱοὺς καὶ μόνον τοῦ μέλημα ὑπῆρξε ν' ἀναθρέψῃ αὐτοὺς ὡς τελείους εὐπατρίδας. Ὁ δευτερότοκος, ὁ Ἰούλιος, ἐπωφελήθη ἐξαίρετως τῆς παιτρικῆς ἀγωγῆς. Μεῖραξ ἔτι ἐδάμαζε τοὺς θυμοειδεστάτους ἵππους καὶ ἐν τοῖς ἵπποδρομίαις ἐκίνει τὸν θαυμαστὸν πάντων ἐν χώρᾳ, ἔνθα οἱ ἄνθρωποι γεννῶνται ἀτρόμητοι ἱππεῖς. Τὰς ξένους γλώσσας ὁμίλει πάσας μετὰ τῆς αὐτῆς εὐχερείας, ἐκμαθὼν αὐτὰς οὐχὶ ἐν τοῖς βιβλίοις, ἀλλ' ἐν τῇ συναναστροφῇ μετὰ θαλαμηπόλων καὶ παιδαγωγῶν. Ἡ πολυγλωσσία αὕτη ἤρκεσε,

φαίνεται, όπως αναδείξει αυτόν υπάτον των εν Αυστρία πολιτικών ανδρών, διότι επ' εσχάτων ο Ανδράσσης εκαιχμήθη δημοσία ότι πρό τριάκοντα έτών δέν ήνοιξε βιβλίον. Οί τρεις Ανδράσσαι άπεστάλησαν υπό του πατρός εις τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Πέστης. Ἄλλ' ἐκεῖ δέν ἐκριναν ἀναγκαῖον νά σπουδάσωσιν. Οὐχ ἦττον ὁ Ἰούλιος ἐφαίνετο ὁ πολυμαθέστατος τῶν φοιτητῶν. Τοσαύτη ἦτον ἡ ἀντιληπτική καὶ ἀφομοιωτική δύναμις τοῦ πνεύματός του! Ἀνέφερε τὰ ὀνόματα πάντων τῶν Λατίνων ποιητῶν, μηδέποτε ἀναγνούς οὔτε ἐν δίστιχον· ἐκρινε δὲ πάντα τὰ φιλοσοφικά συστήματα, μηδέποτε ἀνοίξας σύγγραμμα φιλοσοφικόν.

Ἐξεργάγη τέλος ἡ ἐπανάστασις, ἥς ψυχὴ ἦτον ὁ Κοσσούθ, ὁ δικηγόρος καὶ ὁ σύμβουλος τῆς οἰκογενείας Ἀνδράσση. Διὰ τῆς ἐπιρροῆς αὐτοῦ ὁ Ἰούλιος, μόλις ὑπερβὰς τὸ εἰκοστὸν δεῦτερον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἐξελέχθη κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1847 βουλευτής. Ἐν τῷ κοινοβουλίῳ ἐψήφισε πάντοτε μετὰ τοῦ Κοσσούθ. Ἐψήφισεν ἐπομένως μετ' αὐτοῦ καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Οὐγγαρίας· ὅτε δ' ἐξεργάγη ὁ πόλεμος, ἡ φιλοπόλεμος ὁρμὴ τοῦ εὐπατρίδου ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τὸ στρατόπεδον.

Κατ' ἀρχὰς ἡ τύχη τῶν ὅπλων ὑπῆρξε δυσμενὴς τοῖς Μαγιάροις. Ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Σέβατ ἡ ἀγύμναστος ἐθνοφρουρὰ ἐτράπη εἰς φυγὴν εὐθὺς μετὰ τοὺς πρώτους πυροβολισμοὺς τοῦ αὐστριακοῦ πεζικοῦ. Ὁ Ἀνδράσσης κατέβαλεν ἀπεγνωσμένας προσπάθειάς, ὅπως συναθροίσῃ τὸ σύνταγμα του. Ἀπεκάλει τοὺς φυγάδας «σωρὸν ἀνάνδρων δούλων», τοὺς ἠπεῖλει, τοὺς ἰκέτευε, τοὺς ἐκτύπα διὰ τῆς υπάτης καὶ ἐπὶ τέλους κατάρθωσε νά συγκεντρώσῃ ὅμιλον ἐκ 200 περίπου ἀνδρῶν, περὶ οὗ περισυνήγοντο μικρὸν κατὰ μικρὸν οἱ λοιποὶ ὅτε αἰφνης εἶδε τρέχουσιν ἐπὶ τῆς γειτονικῆς ὁδοῦ ἀμαζάν καὶ ἐν αὐτῇ τὸν δικτάτορα Κοσσούθ, φεύγοντα ἐπίσης καὶ κρατοῦντα ἔτι γυνυνὸν τὸ ξίφος. «Κρύψε, τούλάχιστον, τὸ ξίφος εἰς τὴν θήκην, ἀνέκραξε σαρκαστικῶς ὁ Ἀνδράσσης. Ἡ αἰχμὴ προέχει τῆς θυρίδος καὶ δύναται νά σὲ προδώσῃ εἰς τοὺς ἐχθρούς». Τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο εἰκονίζει τὸν ἄνδρα. Καὶ ἐν μέσῳ τῶν φοβερωτέρων κινδύνων λησμονεῖ τὰ πάντα χάριν εὐφυοῦς σκώμματος.

Τὴν ἤτταν τῆς Οὐγγαρίας, τὴν συνθηκολογίαν τοῦ Γέργεθ ἔμαθεν ὁ Ἀνδράσσης ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἐν ταῖς ἐφημερίσι δ' ἀνέγνω τὴν καταδίκην αὐτοῦ εἰς θάνατον ὑπὸ τοῦ στρατοδουκίου τῆς Πέστης καὶ τὸν ἀπαγχονισμόν αὐτοῦ ἐν ὁμοιώματι. Βραδύτερον τὸ βιενναῖον ἀνακτοβούλιον ἐζήτησε παρὰ τῆς Πύλης νά παραδώσῃ τοὺς Οὐγγρούς πρόσφυγας. Τότε ὁ Ἀνδράσσης κατέφυγεν εἰς Ἀγγλίαν. Ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἐξηκολούθησε ζῶν ὡς ἤρμοζε μεγιστάνι. Ἐν ταῖς περιπάτοις τοῦ Λονδίνου δέν ὑπῆρχε κομψότερος

ἱππεὺς, ἐν τοῖς ἱπποδρομίοις οὐδεὶς ἐστοιχημάτιζε γενναϊότερον καὶ ἐν τοῖς χοροῖς οὐδεὶς ἠδύνατο νά συγκριθῇ πρὸς αὐτόν. Ἡ πρὸς τὸν ἀγῶνα τῶν Μαγιάρων συμπάθεια ἀντενάκλα ἐπ' αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ καθίστα συμπαιθέστερον τὸν ἀγῶνα. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ κριμαϊκοῦ πολέμου, ἐνόησεν ὅτι ἡ αὐλὴ τοῦ Ναπολέοντος Γ' καθίστατο τὸ κέντρον τῆς εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς καὶ ἀπῆλθεν εἰς Παρίσιους. Αἱ πύλαι τοῦ Κεραμεικοῦ ἦσαν πάντοτε ἀνοικταὶ εἰς τὴν εὐφυίαν καὶ εἰς τὴν χάριν· ταχέως δ' ὁ Οὐγγρος μεγιστάν ἐγένετο οἰκτιρῶς τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς. Οὕτως εἰσεχώρησεν εἰς τὰ παρασκήνια τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ θεάτρου. Ἐν Κωνσταντινουπόλει εἶχε σπουδάσει τὴν ἀνάκτον διαφθορὰν τῆς Τουρκίας. Ἐν Λονδίῳ ἐξετίμησε τὴν ἀξίαν τῆς συμμαχίας τῶν δυτικῶν δυνάμεων. Ἐν Παρίσιος διέγνω τὴν κατὰ τῶν συνθηκῶν τοῦ 1815 χαλκευομένην σκευωρίαν.

Ὅτε ἡ ἀμνηστία ἤνοιξεν εἰς τοὺς Οὐγγρούς προγεγραμμένους τὰς πύλας τῆς πατρίδος, ὁ Ἀνδράσσης ἐπαλινόστησε φέρων ἐφόδια πολυτιμότερα τῆς ἐν τοῖς βιβλίοις ἀποκτωμένης πολυμαθείας καὶ τῆς στενῆς πεύρας, ἣν ἠδύνατο ν' ἀποκτήσῃ ἐν τῷ κοινοβουλίῳ τῆς Πέστης. Εἶχε γνωρίσει ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς τῆς Εὐρώπης δρῶντα πρόσωπα, εἶχε συνειθίσει νά ζῇ ἐν εὐρυτέρῳ ὀρίζοντι, καὶ ἡ ὁρασίς του εἶχε καταστῇ δξυτάτη. Καὶ ὁ Καθούρ, ὡς ὁ Ἀνδράσσης, εἶχε παιδευθῇ πολιτικῶς ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ· ὁ δὲ Βίσμαρκ τὰς τύχας τῆς Πρωσίας ἀνέλαβε νά διευθύνῃ, ἀφοῦ ἐσπουδάσε τὴν μεγάλην πολιτικὴν ἐν Πετροπόλει, ἐν Βιέννῃ, ἐν Παρίσιος. Σήμερον δυστυχῶς ἐκ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ κομματάρχων οὐδεὶς ἐπαιδεύθη ἐν τοιαύτῃ σχολῇ· πάντες δ' εἶναι τρόφιμοι τοῦ κοινοβουλευτικοῦ θηριοτροφείου.

Ἐπανελθὼν εἰς Πέστην ὁ Ἀνδράσσης συνέδεθ' ἐν στενότητι μετὰ τοῦ ἀνδρός, ὅστις ἦτο τότε ὁ ἀληθὴς δικτάτωρ τῆς Οὐγγαρίας, μετὰ τοῦ Φραγκίσκου Δέακ. Ὁ Δέακ ἐγοητεύθη καὶ ἐνόησεν εὐθὺς τὴν χρησιμότητα συμμάχου, ὅστις ὡς ἐκ τῆς ἀριστοκρατικῆς αὐτοῦ καταγωγῆς ἠδύνατο νά εἰσχωρήσῃ εἰς τὰ ἄδύτα τῆς αὐλῆς καὶ νά χρησιμεύσῃ ὡς μεσάζων μεταξὺ τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῆς δυναστείας τῶν Ἀβσβούργων. Ὁ Ἀνδράσσης ὑπερεμάχησεν ἐκθύμως τοῦ προγράμματος τούτου· οἱ δὲ λόγοι του ἐν τῇ οὐγγρικῇ Διαιτῇ ἀπὸ τοῦ 1860 ἄχρι τοῦ 1867, ὅτε ἐνεκαίνισθη ὁ δυασμός, εὖρον ἠχῶ ἐν τῇ χώρᾳ. Ὁ Δέακ, συνδιαλεγόμενός ποτε μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος, ἀπεκάλεσε τὸν Ἀνδράσσην «ἀνδρα θεόπεμπτον»· τὸ ἐπίθετον δὲ τοῦτο ἐπανελάβε μετὰ μικρὸν ὅλη ἡ Οὐγγαρία. Ὅτε ἐσχηματίσθη τὸ πρῶτον οὐγγρικὸν ὑπουργεῖον, πρόεδρος αὐτοῦ δέν ἦτον δυνατὸν νά διορισθῇ ἄλλος, ἢ ὁ Ἀνδράσσης. Σπανίως ἡ φύσις ἐμόρφωσεν

ἄνδρα ἀντέχοντα ἐρρωμενέστερον εἰς τὰς περιπετειὰς τοῦ πολιτικοῦ βίου. Αἱ ἀποτυχίαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ δέν γεννῶσι μνησικαλίαν ἢ λύπην· ἐκ πάσης δὲ δοκιμασίας διασώζει ἀλώβητον μίαν καὶ μόνην πίστιν, τὴν ἐφ' ἑαυτόν. Περὶ τῆς ἐπαύριον ἀδιαφορεῖ ὡς λάτρης τοῦ πεπρωμένου. Βῖναι πάντοτε ὁ αὐτὸς, πάντοτε ἄσωτος, πάντοτε εὐθυμος, πάντοτε φιλοσκόμμων, πάντοτε στερεότυπον ἔχων μειδιάμα ἐπὶ τοῦ χείλους, πάντοτε μέγας κατακτητῆς γυναικῶν, πάντοτε δημοφιλὴς καὶ ἐπὶ πᾶσι πάντοτε Μαγιάρος, τουτέστι κεκαλυμμένος ὑπὸ χρυσῶν κοσμημάτων, τριχάπτων καὶ μύρων. Ὡς Οὐγγρος πρωθυπουργὸς ἔμεινε πιστὸς εἰς τὰς νεανικὰς αὐτοῦ ἐξεις. Ἐρεῦρε νέον τρόπον κτενίσματος, ὃν παρεδέχθη πᾶσα ἡ μαγιαρικὴ νεολαία. Ἦτον ἀνεγνωρισμένος διδάσκαλος πάσης φιλοκαλίας καὶ βασιλεὺς τοῦ συρμοῦ. Ἠλλαζε τρεῖς τῆς ἡμέρας ἱματισμόν καὶ ἀνὰ πᾶσαν ἐσπέραν ἐνεφανίζετο εἰς τὸν περίπατον ὁδηγῶν κομψότατον δίφρον. Ταυτοχρόνως διέθρυπτε τὴν ἐθνικὴν φιλαυτίαν διὰ τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς ἐθνοφρουρᾶς, παρεχώρει σιδηροδρομικὰς γραμμάς, ἐδημιούργει συμφέροντα καὶ προσήλου αὐτὰ εἰς ἑαυτόν, ἐρρύμοτομει τὴν Πέστην, ἀπεχωρίζετο, οὐ μόνον τοῦ Λονδῆ, ὅστις δέν ἤθελε νά ᾔναι «ὑπουργὸς τῶν ἑλλειμμάτων», ἀλλὰ καὶ τοῦ Δέακ, ἐνοχοποιεῖ τοὺς ἐπαναστάτας τοῦ 1848, ἀνεχαίτιζε τοὺς συντηρητικὸς καὶ συνεμάχει μετὰ τοῦ ἀριστεροῦ κέντρου, ἀποτελουμένου ἐξ ἀφωσιωμένων ὁπαδῶν τοῦ θεοπέμπτου ἀνδρός. Ὁ λαὸς ἐμέθυεν ἐκ πομπῆς, ἐκ πολυτελείας, ἐξ ἐθνικῶν προλήψεων, ἐκ πανηγυρισμῶν ἡμιπιστῶν φύλων.

Ὅτε ὁ Ἀνδράσσης ἐκλήθη εἰς Βιέννην, ὅπως διαδεχθῇ τὸν Βάυστ, ἡ Οὐγγαρία ὅλη ἀνέπεμψε κραυγὴν χαρᾶς. Ἐνόμιζεν ὅτι ἀπῆρχετο αὐτῇ ἡ ἰδίᾳ νά κυβερνήσῃ τὴν Αὐστρίαν, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ προσφιλεστάτου τῶν υἱῶν τῆς. Εἰς μόνος ἀνὴρ, ὁ βαρώνος Κέτθος, ἐτόλμησε νά γράψῃ εἰς τὸ λεύκωμα τοῦ Ἀνδράσση «Ἡ φιλοδοξία σου ἐκορέσθη. Ἰδοὺ σὲ ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν. Ἄλλ' ἀφαιροῦντές σε ἐκ τοῦ ἐδάφους τὴν πατρίδος σὲ μεταβάλλουσιν εἰς δένδρον τῶν Χριστουγέννων. Θὰ κοσμηθῇς διὰ ταινιῶν, θὰ φορέσῃς ὅλα τὰ παράσημα τοῦ κόσμου, ἀλλ' ὡς τὰ δένδρα τῶν Χριστουγέννων δέν θὰ ἔχῃς πλέον ῥίζας».

Ἡ στιγμὴ ἦτον δυσχερεστάτη. Ὁ Βάυστ ἀντεπροσώπευε, τὴν πολιτικὴν, ἥτις εἶχε τὴν θέλησιν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν δύναμιν νά ζητήσῃ ἐκδίκησιν ἐπὶ τῇ ἡττῇ τῆς Σαδόβας. Ὅτε ἐξεργάγη ὁ πόλεμος τοῦ 1870, ὁ Βάυστ ἠθέλησε νά ἐκστρατεύσῃ μετὰ τῶν Γάλλων κατὰ τῶν Πρωσῶν. Ὁ Ἀνδράσσης ἀντέστη καὶ ἡ πανολεθρία τοῦ Σεδάν ἐδικαίωσε τὰς προρρήσεις του. Ἐκτοτε ὁ Βίσμαρκ ὤφειλεν αὐτῷ εὐγνωμοσύνην καὶ

ἐν τῇ διανοίᾳ του ὥριζεν αὐτὸν ὡς τὸν μέλλοντα ἀρχικαγκελάριον τῆς ἀστροσυγκρικῆς μοναρχίας. Ὅτε ἐν ἔτει 1871 ὁ αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος Ἰωσήφ ἀπῆλθεν μετὰ μόνου τοῦ Βάυστ εἰς Γαστάιν, ὁ αὐτοκράτωρ Γουλλιέλμος καὶ ὁ Βίσμαρκ ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν νά γνωρίσωσι καὶ τὸν Ἀνδράσσην. Ὁ Ἀνδράσσης ἦτον ὁ ἀνθρώπος τοῦ Βίσμαρκ. Μετὰ τὸ 1870, ἡ Αὐστρία, ὅπως προλάβῃ τὸν ἐναγκαλισμὸν τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ρωσίας, ἐξ οὗ θ' ἀπεπνίγεται, ἦτον ἠναγκασμένη νά συνταχθῇ μετ' αὐτῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐγένετο ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ὁ Ἀνδράσσης. Ἄλλ' ἡ τριπλῇ συμμαχία ἐκυφορήθη ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ Βίσμαρκ· οὗτος δὲ μετέθεσε τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ πρὸς ἀνατολάς, ὠθήσας τὰ αὐστριακὰ στρατεύματα εἰς Βοσνίαν καὶ Ἑρζεγοβίαν. Ἡ νέα αὐτῇ πολιτικὴ ἐξέθεσε τὸν Ἀνδράσσην εἰς δριμυτάτας κατακρίσεις. Κατηγορήθη ὡς ἐγκαταλιπὼν τὰς φιλοτουρκικὰς παραδόσεις τῆς Βιέννης καὶ τῆς Πέστης, ὡς ἐξυπηρετῶν τὰ σχέδια τῶν Σλάβων. Ἄλλ' ὁ Ἀνδράσσης ὠνειροπόλει ὑπὲρ τῆς πατρίδος του νέον εὐρύτερον μέλλον. Ἦτο βέβαιος περὶ τῆς εὐνοίας τοῦ αὐτοκράτορος καὶ περὶ τῆς ὑποστηρίξεως τῆς Γερμανίας καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ἠδύνατο νά συμπληρώσῃ τὸ ἔργον του. Ἀλλὰ μήπως πρόκειται νά πραγματοποιηθῇ ἡ προφητεία τοῦ Κέτθος; Μήπως πράγματι τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων δέν ἔχει ῥίζας;¹

ΤΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟΝ «Η ΩΡΑΙΑ ΕΛΛΑΣ»

Ὁ χαρίεις καὶ εὐτράπελος μυθιστοριογράφος Paul de Cock, εἶχεν ἀείποτε εὐθυμον τὸν χαρακτήρα, τὴν πρώτην δὲ φοράν καθ' ἣν ἐφάνη εἰς τοὺς οἰκείους του μελαγχολικὸς καὶ σύνους ἦτο ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἐπανήρχετο εἰς τὴν οἰκίαν του, ἀφοῦ εἶδεν ἐξω καταρριπτομένας ἔνθεν καὶ ἔνθεν τὰς οἰκίας, καὶ ἐξάφανίζομένην ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς μίαν τῶν ἐδῶν τῶν Παρισίων, ἣν καθ' ἐκάστην διήρχετο ἐπὶ πολλὰ τοῦ βίου του ἔτη. Ἦτο τότε ἡ δευτέρα αὐτοκρατορία ἐν τῇ ἀκμῇ καὶ τῇ μέθῃ αὐτῆς, ὁ δὲ ῥέκτης τῶν Παρισίων νομάρχης, ὁ ἀνακινιστὴς Haussmann, κατέρριπτεν ἀφειδῶς διὰ τοῦ πελέκειος δλοκλήρους συνοικίας ὅπως χαράξῃ νέας, εὐρείας καὶ εὐθείας λεωφόρους, καὶ δώσῃ νέαν ὄψιν εἰς τὰς συνοικίας τῆς λασπώδους τοῦ Βοαλῶ Λουτρκίας. Ὁ ἀγαθὸς γέρον, ὁ μετὰ ἀνακρεοντείου φαιδρότητος σατυρίσας τὰς γλυκυτέρας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἀδυναμίας, ἔμενεν ἀπαθὴς καὶ ἡρεμὸς εἰς ἀπάσας τὰς πολιτικὰς μεταβολάς, αἰτινες μετὰ πυρετώδους μανίας καὶ καταπληκτικῆς ταχύτητος ἐξελίσσοντο ἐνώπιόν του. Οὔτε ἡ πτώσις τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου καὶ μετ' αὐτὴν ἡ ἀνίδρυσις τῆς δημοκρατίας, οὔτε ἡ ὑπὸ

τοῦ Ναπολέοντος Γ' κατάργησις αὐτῆς καὶ ἡ ἐπανάληψις τοῦ πειράματος τῆς αὐτοκρατορίας συνεκίνησαν τὸ παράπαν τὸν ἀπαθῆ γέροντα· ὅταν ὁμῶς εἶδε τὴν προσφιλῆ αὐτοῦ ὁδὸν ἐξαλειφόμενῃ διὰ παντὸς ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, δὲν ἠδυνήθη νὰ τηρήσῃ τὴν συνήθη ἀταραξίαν του. «Τίποτε λοιπὸν δὲν ἀφίνουσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἀμετάβλητον ἐν τῷ κόσμῳ!», ἀνέκραξε βαρυθύμως διασκελίζων τὸν οὐδὸν τῆς οἰκίας του, μετ' ὀλίγον δὲ καὶ αὐτὸν τὸν οὐδὸν τοῦ βίου του.

Ἀνάλογόν τι αἰσθημα κατέλαβε καὶ ἡμᾶς διερχόμενους κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὴν ὁδὸν Αἰόλου, ὅπου ἦτο ποτὲ καὶ τὸ ἱστορικὸν κατὰστάν καφενεῖον τῆς Ὠραίας Ἐλλάδος. Καὶ ναὶ μὲν οὔτε ἡ ὁδὸς ἐκείνη τοῦ Αἰόλου, οὔτε ἡ ἐτέρα τοῦ Ἑρμοῦ, (διότι ἐν ἀμφοτέραις τὸ ἐκλειψαν καφενεῖον ἐστηρίζετο) ὑπέστησαν μεταβολὴν τινά, ἀλλὰ τὸ πρῶν καφενεῖον μετεποιήθη εἰς ἀπλοῦν ἐμπορικὸν κατὰστημα, ὅπου αἱ δέσποιναι Ἀθηναῖαι θὰ εὐρίσκωσι τοῦ λοιποῦ δαψίλειαν καὶ πλοῦτον παρισινῶν ὑφασμάτων, ἀλλ' οἱ φίλοι τῶν πολιτικῶν συζητήσεων δὲν θὰ εὐρίσκωσιν ἐφεξῆς ἄστυον καὶ ἀκροατήριον φίλερι καὶ πρόθυμον ἐν πάσῃ στιγμῇ ν' ἀκούῃ τὰ εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς ἡμέρας σχόλιά των, καὶ νὰ ἐπιδοκιμάζῃ ἢ ἀποδοκιμάζῃ τὰς ἐπι κρίσεις των. Οἱ μεταγενέστεροι περιηγηταὶ μάτην θὰ ζητήσωσι τὸ ὑπὸ τῶν προεπισκεψαμένων τὰς Ἀθήνας ἀναφερόμενον καφενεῖον, ὅπου ἡ ἑλληνικὴ ζωηρότης καὶ ἐλαφρόνοια ἐπεδεικνύετο ἐν ἀπάσῃ τῇ ἀπλότῃ καὶ τῇ χάριτι αὐτῆς, ὅπου τέλος σύμψαξα ἡ Ἑλλάς τῆς σήμερον εἶχε τοὺς ἑαυτῆς ἀντιπροσώπους καὶ παρίστατο ἐν ἀκριβεῖ καὶ ἀληθῇ μικρογραφίᾳ. Ὁ περιηγητὴς ὀφείλει τοῦ λοιποῦ νὰ ζητήσῃ ἀλλαγῇ τὰς ἐντυπώσεις του καὶ ἀλλαγῇ νὰ ζητήσῃ τὰ πρότυπα τῶν πινάκων του. Ἡ Ὠραία Ἐλλάς δὲν ὑπάρχει σήμερον ἐν τῷ κόσμῳ! Sic transit gloria mundi.

Τὸ καφενεῖον ἐκεῖνο, τὸ πρῶτον δὲ μετὰ τὴν ἐν Ἀθήναις ἐγκατάστασιν τῆς βασιλείας ἐγένετο ἄξιον τοῦ ὀνόματος, ἐπὶ τεσσαρακοντάετιαν ὅλην ἐδέσποσε πάντων τῶν λοιπῶν, καὶ κατεκράτησεν αἰετοῦ ἀπάντων τῶν τολμησάντων νὰ διαγωνισθῶσι μετ' αὐτοῦ. Κείμενον εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν δύο λεωφόρων, τῶν τετραχῇ διαιρουσῶν τὴν πρωτεύουσιν, εὐρίσκετο ἀκριβῶς εἰς τὸ κέντρον αὐτῆς. Κατὰ φυσικὸν δὲ λόγον ἐκεῖ συνέρρεον ἀπὸ ὅλων τῶν μερῶν τῆς πόλεως οἱ ζητοῦντες ἀναψυχὴν καὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ μάθωσι τὰ νέα τῆς ἡμέρας. Ἐκεῖ συνήρχοντο καὶ ἔμποροι, καὶ δικηγόροι, καὶ δικασταί, καὶ καθηγηταί, καὶ φοιτηταί, καὶ βουλευταί, καὶ γερουσιασταί, καὶ δημοσιογράφοι, καὶ ὑπάλληλοι στρατιωτικοί τε καὶ πολιτικοί. Ὅστις δὲ ἤθελε νὰ μάθῃ τὴν κοινὴν γνώμην τῆς ὅλης Ἑλλάδος, ἐκεῖ μέσα ἠδύνατο νὰ πληροφορηθῇ ἀκριβῶς τὰ περὶ αὐτῆς. Ἐκεῖ, ἐν τῷ καφενεῖῳ ἐκείνῳ,

μετὰ πᾶσαν ἐν ταῖς βουλαῖς σπουδαίαν συζήτησιν ἐσπεύδον οἱ ἐν τοῖς θεωρείοις διημερεύσαντες ὅπως ἀναγγεῖλωσι τὰ γενόμενα, τὴν πρόοδον, τὰς περιπετείας, καὶ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ὅπερ ἦτο συνήθως ἡ περὶ τῆς σπερῶσις τοῦ ὑπουργείου. Ἐκεῖ μέσα ἐγένετο δευτέρα συζήτησις, ἐσχωλιάζοντο οἱ λόγοι τῶν λαβόντων μέρος ῥητόρων, ἐκρίνοντο καὶ ἐπεκρίνοντο οὗτοι, καὶ οὕτως ἐμορφοῦτο ὁ πυρὴν τῆς κοινῆς γνώμης. Ὅσακις ὁ βασιλεὺς Ὁθων μετὰ τῆς βασιλείας Ἀμαλίας διήρχοντο μετὰ τινὰ ὑπουργικὴν μεταβολὴν ἢ μετὰ διάλυσιν τινὰ τῶν βουλῶν τὴν ὁδὸν τοῦ Αἰόλου, ἐτεκμεριούντο τὴν ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἀποδοκιμασίαν ἢ ἐπιδοκιμασίαν τῆς βασιλικῆς πράξεώς των ἐκ τῆς πρὸς αὐτοὺς συμπεριφορᾶς τῶν ἔξω τοῦ καφενεῖου τῆς Ὠραίας Ἐλλάδος ἱσταμένων. Ἐὰν οὗτοι ἀπεκαλύπτοντο καὶ ἐπευφύμουν τοὺς βασιλεῖς, τοῦτο ἦτο σημεῖον ὅτι ἡ πράξις ἐπεδοκιμασθή· ἐὰν τοῦναντίον τὸ πλῆθος ἔμενεν ἀκίνητον καὶ σιωπηλόν, ἦτο σημεῖον ὅτι ἡ πράξις δὲν εὐχρέεσθη παντάπασιν τὸ κοινόν, ὅτι ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἡ κοινὴ γνώμη δὲν ἀπεδέχθη εὐμενῶς τὰ γενόμενα.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ ἀτυχοῦς ἀλλὰ φιλέλληνος ἐκείνου ἡγεμόνος, πολλάκις συνέβη νὰ διέλθῃ οὗτος ἐν σιγῇ τὴν ὁδὸν Αἰόλου καὶ οἱ ἔξωθεν τοῦ καφενεῖου τῆς Ὠραίας Ἐλλάδος νὰ μείνωσιν ἐντελῶς ἀμέριμνοι κατὰ τὴν διάβασίν του. Τοῦτο διεδίδετο ἀνὰ τὴν πόλιν ὡς σπουδαῖον γεγονός, καὶ οἱ πάντες ἐθεώρουν κακὸν οἰωνὸν καὶ τεκμήριον μελλουσῶν δυσχερειῶν τὸ ὅτι οἱ ἔξω τῆς Ὠραίας Ἐλλάδος δὲν ἐχαιρέτισαν τοὺς διαβαίνοντας βασιλεῖς. Ἀλλὰ τὴν ἐπιρροὴν ἣν ἐξήκει ἐπὶ τῆς κοινῆς γνώμης τὸ καφενεῖον τῆς Ὠραίας Ἐλλάδος, ἐγίνωσκον κάλλιστα καὶ αὐτοὶ οἱ πολιτικοί, ὧν τὰ ὄργανα πολλάκις διημέρευον ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ποιήσωσι προσηλῆτους καὶ νὰ ἀναιρῶσι τὰ κατὰ τοῦ ὑπουργείου λεγόμενα. Ἐνίοτε μάλιστα ἀξέστων τινῶν ὑπουργῶν τὰ ὄργανα προέβαινον καὶ εἰς μέσα οὐχὶ τόσον εὐγενῆ ὅπως φημύσωσι τοὺς ἀντιπολιτευομένους. Ἐνθυμούμεθα κάλλιστα, ὅτι ἡμέραν τινὰ σμῆνος ἀστυνομικῶν κλητῶν μετῃ μισθωμένων εἶχεν εἰσέλθει ἐν τῷ καφενεῖῳ, καὶ διὰ τῶν μαστίγων των ἐμαστίγουν βανδαλικοῦς καὶ ἀπέπεμπον γνωστούς τινες ἐπὶ τῇ κατὰ τοῦ ὑπουργείου κατὰφορᾷ των.

Ἐντὸς τοῦ καφενεῖου ἐκείνου πολλοὶ ἄνθρωποι εἶχον ἀποκτήσει φήμην τινά, καὶ ἐγένοντο γνωστοὶ συνδιαλεγόμενοι μετὰ πάντων καὶ περὶ πάντων, ὅμοιοι κατὰ τοῦτο πρὸς τὸν ἀρχαῖον Σωκράτην. Τίς δὲν γινώσκει, παραδείγματος χάριν, φουστανελλοφόρον τινά, ὅστις ἐκυρτώθη καὶ ἐγήρασεν ἐντὸς τοῦ καφενεῖου, ἐξηγῶν εἰς πάντα, βουλόμενον καὶ μὴ, τὴν πολιτικὴν ὅλων τῶν μεγάλων δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, καὶ τίς δὲν

ἤκουσεν αὐτὸν ἀπειράκις ἀνελίσσοντα μετὰ εὐχερείας ἀπιστεύτου ἅπαντα τὰ μυστήρια τῆς διπλωματίας των; Ἐπίσης τίς δὲν ἔτυχε ν' ἀκούσῃ τὰς δι' ἀριστοφανείων βωμολοχῶν ἡρτυμένας ἐκείνας εὐτραπείας ἐτέρου τινός, Δαντῶνος ἔχοντος φωνήν, καὶ τίς, ὅσῳ σῶφρων, ὅσῳ αἰδέμων καὶ ἂν ἦτο ἠδυνήθη ποτὲ νὰ μὴ γελᾷ ἀκούων τὰς πρωτοτύπους ἐκείνας ὁμιλίας συμπεφυρμένας μάλιστα, κατὰ παράδοξον τινὰ σκευασίαν, καὶ δι' ἀφθόνων ὁμηρικῶν ἐπῶν, τὰ ὁποῖα ὁ ῥήτωρ εἶχεν ἐναποταμιεύσει ἀφθονά ἐν τῇ μνήμῃ του; Εἰ τις ἄπαξ μόνον εἰσῆλθεν ἐν τῷ καφενεῖῳ ἐκείνῳ, βεβαίως θὰ ἐγένετο μάρτυς τῶν διηγεσῶν καὶ ἀτελευτήτων φιλονεικιῶν περὶ τῆς ἐν Εὐρώπῃ ὑπεροχῆς τῶν Γάλλων ἐν παντὶ τῷ ἐπιστητῷ, ἐτέρου τακτικοῦ θαυμῶνος, ὑψηλὸν ἔχοντος τὸ ἀνάστημα, ἀενάως δὲ ἐρίζοντος καὶ οὐδέποτε ὁμολογούντος τὴν ἡττάν του, ὡς οὐδ' αὐτὴν τὴν ἡλικίαν του. Οἱ πρωτότυποι οὗτοι χαρακτῆρες εἶχον μορφωθῇ ἐντὸς τοῦ καφενεῖου ἐκείνου καὶ ἐδίδον ἰδίαν καὶ ἰσχυρὰν φυσιογνωμίαν εἰς αὐτό. Ἄλλα τοιαῦτα κατὰστηματα δύνανται νὰ ἐπιδειξῶσι πλειοτέραν πολυτέλειαν καὶ νὰ γίνωσιν ἀληθῆς κόσμος τῆς πρωτεύουσας καὶ ἀνετος διατριβὴ τῶν κατόικων τῆς, ἀλλ' οὐδὲν αὐτῶν δύναται ποτε νὰ ἰσοφαρίσῃ ὡς πρὸς τὸν ἰθαγενῆ χρωματισμὸν καὶ τὴν ἐπὶ τῆς γυνῆς γνώμης ἐπιρροὴν τοῦ καφενεῖου τῆς Ὠραίας Ἐλλάδος.

Σήμερον διὰ τῆς προσθήκης πολλῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν οἰκοδομῶν τὸ κέντρον τῆς πόλεως μετετοπίσθη, ἐπομένως καὶ ἡ ζωὴ αὐτῆς συνεκεντρώθη ἢ κατεμερίσθη μᾶλλον περὶ ἄλλα μέρη, τὸ δὲ καφενεῖον τῆς Ὠραίας Ἐλλάδος εἶχεν ἀπὸ τινος χρόνου ἀπολέσει πολὺ τῆς ἀρχαίας δόξης του, καὶ τῶν ἀφθόνων εἰσπραξέων, διὸ καὶ τὸ τέλος αὐτοῦ εἶχεν ἀπὸ πολλοῦ σημεῖναι. Ἡ ἀρχαία του φήμη ἐτήρει αὐτὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἐφαίνετο δὲ τοῖς πᾶσι ἀνόσιόν τι καὶ βέβηλόν ἢ ἐξαφάνισις αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὸ συμφέρον τοῦ ἰδιοκτήτου δὲν ἐσεβάσθη τὰ δικαιώματα τῶν πολυχρονίων θαμῶνων του, οὔτε τὰς προλήψεις τοῦ κοινοῦ. Σήμερον δὲ ὁ διαβαίνων ἀπὸ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Ἑρμοῦ καὶ Αἰόλου μάτην θ' ἀναζητήσῃ νὰ ἴδῃ τὸ καφενεῖον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τῆς βασιλείας μέχρι τῆς προχθὲς ἐπληροῦτο θαμῶνων πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας θορυβούντων καὶ τυρβαζόντων περὶ τὰ πολιτικὰ τῆς ἡμέρας ζητήματα, ἢ περὶ ἄλλα κενὰ ἀδολεσχοῦντων.¹

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΝ ΔΙΑΗΤΗΡΙΑΣΘΕΝ

Παρά τὰ βελγικὰ μεθόρια νεῦνις μέλλουσα νὰ ὑπανδρευθῇ ἔλαβεν ἐπιστολὴν παλαιοῦ τινος μνηστῆρος, ἱκετεύοντος αὐτὴν νὰ μὴ τὸν ἀπαρνηθῇ καὶ νὰ τῷ γράψῃ παρευθὺς τὴν ἀπόφασιν

1. Πηλὸν γυνεὺς.

τῆς. Πρὸς πλείονα δὲ εὐκολίαν καὶ ταχύτητα ἐνέκλεισεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ καὶ τὸ ἀναγκαῖον εἰς τὴν ἀπόκρισιν γραμματόσημον.

Ἡ νεῦνις γράψασα τὴν ἀπόκρισιν ὕγρανε τὸ γραμματόσημον διὰ τοῦ ἄκρου τῆς γλώσσης, ἀλλὰ παραχρῆμα ἠσθάνθη πόνον δεινόν, ἡ τῆς γλώσσης μεμβράνα ἐφλογώθη, οἱ μῦς ἐχαλαρώθησαν, αἱ σιαγόνες διεστάλησαν, τέλος ἡ γλῶσσα ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ κοίλου τοῦ στόματος καὶ ἐκρεμάσθη ἔξω ἔχουσα μῆκος 35¹/₂ δακτύλων.

Παραχρῆμα ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν μνηστὴρ συνελήφθη. Ἐπιμένει δὲ λέγων ὅτι οὐδεμίαν βλαπτικὴν οὐσίαν ἐθῆκεν ἐντὸς τῆς κόλλας τοῦ γραμματοσήμου, ἀλλὰ μόνον ἔβρεξε τὸ ἄκρον αὐτοῦ δι' ὀλίγου σιέλου.

Γινώμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δυνκός

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωχιού.]

237.

Ὁ ἀγαθός, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πράξῃ τὸ καλόν, εἶναι ἐπαίνων ἀνάξιος. Πᾶσα δὲ ἄλλη ἀγαθωσύνη, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, οὐδὲν ἄλλο εἶναι, εἰμὴ νωθρότης, ἢ θελήσεως ἀσθένεια.

238.

Ἦττον κινδυνεύει τις τοὺς πολλοὺς κακοποιῶν, ἢ μεγάλως προσφέρων αὐτοῖς εὐργεσίας.

239.

Οὐδὲν κολακεύει τοσοῦτον τοῦ ἀνθρώπου τὴν ὑπερηφάνειαν, ὅσον ἡ πρὸς αὐτὸν πίστις τῶν μεγιστάνων, διότι ἐκλαμβάνει αὐτὴν ὡς ἀπόδειξιν τῶν προτερημάτων αὐτοῦ, ἐν ᾧ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐμπιστεύονται εἰς αὐτὸν ἐκ ματαιότητος, ἢ διότι δὲν δύνανται νὰ τηρήσωσι τι μυστικόν.

240.

Ἡ χάρις, ἡ κάλλους ἀμοιρος, συμμετρία τις εἶναι ἀόριστος καὶ ἄρρητος ἀρμονία τῶν χαρακτῶν τοῦ προσώπου, τῆς χορείας αὐτοῦ καὶ τῆς εὐπρεπείας τῆς ὅλης μορφῆς.

241.

Τὸ θρύπτεσθαι εἶναι τοῦ γυναικείου ἥθους ἡ βᾶσις. Δὲν θρύπτονται ὅμως ὅλαι αἱ γυναῖκες, διότι τινὰς ἐξ αὐτῶν συνέχει τοῦ φόβου ἢ τοῦ λογικοῦ ὁ χαλινός.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐπὶ τῆς φέρων τὰ φαγητὰ εἰς τὴν τράπεζαν ἐφύσα ἐπανειλημμένως ἕκαστον πινάκιον πρὶν ἢ τὸ προσφέρῃ, προσπαθὼν νὰ ἀποβάλῃ ψυχία τινά, τίς οἶδε πῶς ἀπομείναντα ἐν τῷ πινάκιῳ.

Τοῦτο ἰδὼν τις τῶν συνδαιτυμόνων καὶ ἀγανακτήσας, εἶπεν εἰς αὐτόν·

«Μά, φίλε μου, δὲν εἶνε πρόπον αὐτὸ τὸ δόποιον κάμνεις.» Ὅταν τις φῶσθαι τὸ πινάκιον, συμ-

βαίνει ὅ τι καὶ εἰς τὴν συγκοινωνίαν. . . πάντοτε μένει κατὰ τὴν.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* Καταφρονεῖται ἐν Ἑλλάδι πᾶσα διανοητική ἐργασία, διότι ἐν τῇ παρούσῃ ἡμῶν καταστάσει ἀδύνατον εἶναι νὰ ὑπάρξῃ τοιαύτη τις ἐντιμος, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην μετατρέπεται εἰς ἐπαιτίαν ἢ θεσιθηρίαν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

«Εκ τινος ἀλληλογραφίας τῆς Γερικῆς ἐφημερίδος τῆς Αὐγούστου ἐξ Ὑποχρέμας ἀποσπῶ τὰ ἐπόμενα περὶ τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ ἐν Ἰαπωνίᾳ. «Διὰ συντόνων ἐνεργειῶν ἐπιδιώκεται ἡ ἀνάπτυξις τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας, μεγίστη δὲ καταβάλλεται μέριμνα εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ ἐκάστου βιομηχανικοῦ κλάδου ἰδιαίτερος, ἰδίως δὲ τοῦ τῆς σκωληκοτροφίας· ἐσχάτως μάλιστα ἀπεφασίσθη νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἐξαγωγή κουκουλοσπόρου, ἥτις ἀρξαμένη ἐν ἔτει 1860, καθ' ὃ ἀπεστάλησαν 50 χιλιάδες, ἐξηκολούθει λαμβάνουσα ὁσημέραι μείζονας διαστάσεις, καὶ ὑπέβαλε σπουδαῖον συναγωνισμὸν ἐν Γαλλίᾳ πρὸ πάντων καὶ Ἰταλίας. Αἱ βιομηχανικαὶ ἐκθέσεις εἰσὶ συχνόταται ἐν Ἰαπωνίᾳ, ἐν ἔτει δὲ 1881 γενήσεται μεγάλη ἐκθεσις καθ' ἣν ἐν τῇ ἀπονομῇ τῶν βραβείων ληφθήσεται ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον ἡ ποιότης τῶν ἐκθεμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ εὖνον αὐτῶν. Ἐκτὸς ὅμως τούτου ἡ Ἰαπωνία μετέχει καὶ τῶν ἐν ἄλλοις κράτεσιν ἐκθέσεων, σπουδαίας ἐντεῦθεν ἀποκομίζουσα ὠφελείας. Τὸ ποσὸν τῶν εἰσπραχθέντων ἐκ τῆς πωλήσεως ἰαπωνικῶν προϊόντων ἐν τῇ τελευταίᾳ παρισινῇ ἐκθέσει ἀνῆλθεν εἰς 833,000 Γέν (Δολλάρια). Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν Ματσουκάτα, ἐπανελθὼν ἐκ Παρισίων εἰς Τόκιο, διωρίσθη πρῶτος ἐπίτροπος διὰ τὴν ἐν Sydney ἐκθεσιν, ἐπίσης δὲ διωρίσθησαν καὶ οἱ λοιποὶ ἐπίτροποι καὶ ὑπάλληλοι. Ἡ Ἰαπωνία θὰ κατορθώσῃ ἀναμφιβόλως νὰ καταρτίσῃ ἐν Αὐστραλίᾳ ἐπικερδέστατην ἀγορὰν κατανάλσεως τῶν προϊόντων τῆς.

«Ἡ διανοητικὴ μόρφωσις τοῦ λαοῦ ἀφ' ἐτέρου προβαίνει γιγαντιαίως βήμασι. Νέα σχολεῖα ἰδρύονται καθ' ἐκάστην καὶ πολλὰ βελτιώσεις καὶ μεταρρυθμίσεις ἐφαρμόζονται ἐν τοῖς παλαιοῖς. Ἡ δημοσιογραφία προσδεύει θαυμασίως, πλουτιζομένη καθ' ἐκάστην διὰ νέων ὁργάνων, παρεχόντων ὕλην ἐκλεκτὴν καὶ ἐνδιαφέρονσαν, ὃ δὲ κύκλος τῶν ἀναγνωστῶν καθίσταται ὁσημέραι εὐρύτερος.

«Ἐν Τόκιο ἰδρύθη ἐσχάτως σύλλογος, ὑπὸ τὸ ὄνομα *Κακούσχι Κουβάι-Γιῶ* (Σύλλογος τῶν λογίων), σκοπὸν ἔχων τὴν συζήτησιν περὶ παιδαγωγικῶν, ἐπιστημονικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ζητημάτων καὶ τὴν ἐν δημοσίαις συνεδριάσεσιν ἀνάγνωσιν ὁμοίων πραγματειῶν. Ὁ νέος ποινι-

κὸς νόμος, ἀποτελούμενος ἐκ 500 ἀρθρῶν, ὑποβλήθησεται μετ' οὗ πολὺ εἰς τὴν Γερουσίαν πρὸς ἐπιψήφισιν, ἅμα ἡ πρὸς μελέτην αὐτοῦ ἐκλεχθεῖσα ἐπιτροπὴ ἀποπερατώσῃ τὴν ἀνατεθείσαν αὐτῇ ἐντολήν. Οὕτω δραστηρίως βαίνει ἡ Ἰαπωνία πρὸς τὰ πρόσω, δικαιολογούσα τὴν ἀποδοθεῖσαν αὐτῇ τιμητικὴν προσωποφάνειαν *Μεγάλη Βρετανία* τῆς *Ανατολῆς*».

«Πολλοὺ λόγου ἄξια πειράματα ἐγένοντο κατ' αὐτὰς ἐν τῇ Ἀκρωτηρίῳ τῆς Καλῆς Ἑλπίδος. Διημερίσθησαν τηλεγραφικαὶ ἀνακοινώσεις διὰ κατόπτρων μεταξὺ Ἐκβόου καὶ τοῦ φρουρίου τοῦ καλουμένου Τενέδου. Οἱ δὲ *Καιροὶ* τοῦ Λονδίνου ἀναμνησκουσιν ὅτι πρὸ τετραετίας ἤδη ἀνθυπολοχαγὸς τις ἄγγλος Πέροτ ἐξέτελεσεν ἐν νέᾳ Οὐαλλίᾳ σειρὰν ὁμοίων πειραμάτων ἅτινα πάντα ἐπέτυχον.

Οἱ δίσκοι δὲ ὧν ἐγένετο χρῆσις ἐν τῇ Ἀκρωτηρίῳ τῆς Καλῆς Ἑλπίδος εἶχον διάμετρον 6 δακτύλων καὶ συνέκειντο ἐκ πλακὸς μεταλλίνης ἐστιλθωμένης καὶ πλακὸς ὑαλίνης.

Καὶ πρῶτον μὲν ἡ μεταξὺ τῶν δύο κατόπτρων ἀπόστασις ἦτο 6-10 μιλίων, τὸ δὲ σύστημα ἐδοκιμάσθη ἐπὶ τοῦ ὅρους Κουρναγιῶν (1500 μέτρα ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης) καὶ τοῦ φάρου τοῦ Πορτγιάζων ἀπέχοντος 40 μίλια. Διήρκεσαν δὲ τὰ πειράματα ὅλην ἡμέραν μετὰ πλείστης ἐπιτυχίας διὰ φῶτων ταχυτάτων καὶ παρατεταμένων σημαίνοντων γράμματα, λέξεις, φράσεις. Τὰ φῶτα δὲ ταῦτα παράγονται διὰ ἐλαφρῆς κινήσεως τῶν κατόπτρων. Ἐπανελήφθησαν τὰ αὐτὰ πειράματα καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης ἐξ ἀποστάσεως 4-5 μιλίων.

«Ἐφίππου γυναικὸς διαβαίνουσας, ὃ μὲν Γάλλος ἵσταται καὶ παρατηρεῖ τὴν γυναῖκα, ὃ δὲ ἄγγλος ἵσταται καὶ παρατηρεῖ τὸν ἵππον. «Ἡ ἐφημερὶς *Ταχυδρόμος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν* διηγεῖται τὰ ἑξῆς ἐν τινὶ τῶν τελευταίων αὐτῆς φύλλων.

Κατ' αὐτὰς ὁ αἰδεσιμώτατος ἱερεὺς Γῶλτ συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς νεάνιδος Μαργαρίτας ῥαῖτ καὶ τῶν μαρτύρων αὐτῆς ἦλθεν εἰς τὸ τηλεγραφεῖον τῆς πόλεως Νιούρκ καὶ ἐτηλεγράφησε πρὸς τὸν ἐν Ἀγγέλῳ τῆς Καλλιφορνίας ἱατρὸν κ. Σῶ, ὅστις ἐλθὼν καὶ αὐτὸς εἰς τὸ τηλεγραφεῖον καὶ ἐρωτηθεὶς τηλεγραφικῶς ὑπὸ τοῦ ἱερέως τὰς συνήθεις περὶ γάμου ἐρωτήσεις ἀπεκρίθη ὅτι συναινεῖ εἰς τὸν γάμον. Τότε δὲ ὁ ἱερεὺς ὑψόγησεν αὐτοὺς καὶ ἐστεφάνωσε τηλεγραφικῶς ἀνακηρύξας τὸν ἱατρὸν Σῶ καὶ τὴν νεάνίδα Μαργαρίταν νομίμους συζύγους. Ἡ Μαργαρίτα ἐλθοῦσα εἰς τὸ τηλεγραφεῖον κόρη ἐξῆλθεν ὑπανδρὸς καὶ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ἀπῆλθεν εἰς Καλλιφορνίαν εἰς εὖρεσιν τοῦ χιλίας διακοσίας λεύγας ἀπέχοντος ἀνδρὸς αὐτῆς. Καὶ πῶς νὰ συλλογισθῇ τις ὅτι ἡμέραν τινὰ δυνατόν νὰ διαζευχθῶσι!

«Ἐν Γερμανίᾳ οἱ παῖδες ἄρρενές τε καὶ θήλειαι, ἐκόντων ἢ ἀκόντων τῶν γονέων, φοιτῶσιν εἰς τὴν σχολὴν ἀπὸ τοῦ ἔκτου μέχρι τοῦ τεσσαρακαιδεκάτου ἔτους. Ὁ κανὼν οὗτος οὔτε ἐν κόμμαις ἀθετεῖται, οὔτε κατ' ἀγρούς. Πολλαχοῦ τῆς Μ. Βρετανίας τούναντιον ὁ ἀγράμματος, ἀλλὰ φύσει φιλελεύθερος ἄγγλος δὲν στέλλει τὰ τέκνα του εἰς τὴν σχολήν, διὰ τὸν ἀπλοῦν λόγον, ὅτι ἡ φοίτησις εἶναι κατὰ νόμον ὑποχρεωτική. Ἐρωτώμενος ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἐφόρου τῆς παιδείας, ἀποκρίνεται, ὅτι ὁ Θεὸς οὐδὲν ἐδωρήσατο αὐτῷ τέκνον. Ἐπειδὴ τὰ σχολεῖα ἐν Κλάπχαμ ἦσαν διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπὶ τινα χρόνον κεκλεισμένα, δύο τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων τῆς ἐκπαιδεύσεως διετάχθησαν νὰ ἀγοράσωσι τέσσαρας μεγάλους πιθήκους, ὄργανον μουσικὸν καὶ ἄλλα παιγνίδια καὶ νὰ περιέλθωσι τὸ Κλάπχαμ. Οἱ ἀπὸ ὑψηλοῦ ἐκλήθρου παπταίνοντες πίθηκοι, ἐρεθιζόμενοι ὑπὸ τῆς μουσικῆς, διαστρέφουσιν ἄλλοκότως τὰ πρόσωπα, τρίζουσι τοὺς ὀδόντας, ξέονται, δάκνονται κ.λ. Ὅσα προσωτέρω χωρεῖ ἡ πομπὴ αὕτη, τοσούτω πολυπληθέστεροι ἐπιρρέουσιν οἱ ἄργοι καὶ περίεργοι παῖδες. Ἐν τῇ μεγάλῃ πλατείᾳ τοῦ Κλάπχαμ ὠπεύουσιν αὐτοὺς οἱ ὑπάλληλοι, προσφέρουσιν αὐτοῖς γλυκύσματα καὶ διὰ πλαγίων ἐρωτήσεων μανθάνουσι τὰς κατοικίας αὐτῶν. Διὰ τοῦ τεχνάσματος τούτου ἐξήκοντα ἄτεκνοι γονεῖς ἐφωράθησαν ὄντες εὐτεκνότατοι καὶ ἀπέστειλαν τοὺς παῖδας εἰς τὴν σχολήν, ἀφ' οὗ ἐξέτισαν ἕκαστος πρόστιμον δέκα σελινίων.

«Ὁ ὕψιστος μετεωρολογικὸς σταθμὸς εἶνε ὁ κατὰ τὰ Βραχώδη Ὄρη (ἐν Κολοράδῳ) ὀνομαζόμενος *Pike's Peak*, ἰδρυθεὶς τῷ 1873 ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν σημείων, καταλληλότατος δὲ εἰς ἐπιστημονικὰς παρατηρήσεις. Τρεῖς ἀξιοματικοὶ διατρίβουσιν ἐν ἔτος ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἥς τὸ ὕψος εἶνε 14,336 πόδες ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Ὑπάρχει δὲ ἐκεῖ οἰκία περιέχουσα τέσσαρα δωμάτια. Ἐν ταῖς ὑψίσταις ταύταις χώραις αἵτινες ἀπέχουσιν εἴκοσι μίλια ἀπὸ τοῦ πλησιαιτάτου κατοικημένου τόπου, οὐδ' ἔχνος κἄν φυτείας ὑπάρχει.

«Ἀνθήκουστον πρᾶγμα κατήντησεν ὁ διαγωνισμὸς τῶν σιδηροδρόμων ἐν ταῖς δυτικαῖς τῶν Ἡνωμ. πολιτειῶν ἐπαρχίαις. Οἱ τρεῖς σιδηροδρομοὶ οἱ ἀπὸ Κανσὰς εἰς Ἀγ. Λουδοβίκον ἐν Μισουρή καὶ εἰς Χικάγον, τουτέστι διάστημα πεντακοσίων χιλιομέτρων, ὑπερεβδομηκονταπλάσιον τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς σιδηροδρόμου, ὑπεβίβασαν κατὰ μικρὸν τὰς τιμὰς αὐτῶν ἀπὸ ὀγδοήκοντα φράγκων εἰς δύο φράγκα καὶ ἥμισυ.

Μία δὲ τῶν γραμμῶν τούτων προέβη καὶ περαιτέρω, ἐλπίζουσα ὅτι θὰ καταπνίξῃ τὰς ἐτέρας, ὥρισε τὴν τιμὴν τοῦ εἰσιτηρίου εἰς *λεπτά*

εἰκοσιπέντε. Ἀλλὰ παρευθὺς καὶ αἱ δύο ἑτέραι τὴν ἐμψύχθησαν. Πλὴν δὲ τούτου ἐκήρυξαν ὅτι οἱ ἐπιβάται θὰ ἔχωσι δικαίωμα νὰ πίνωσι δωρεὰν ποτῆριον ζύθου ἐν τοῖς κυριωτέροις σταθμοῖς.

Ὑπολείπεται ἤδη νὰ ἴδωμεν τίς τῶν τριῶν τούτων ἐταιριῶν θὰ μείνῃ κυρία τοῦ πεδίου καὶ θὰ νικήσῃ τὰς ἐτέρας δύο. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας ὅτι τοιοῦτός τις διαγωνισμὸς εἶνε μὲν ἐπωφελὴς εἰς τοὺς ἐπιβάτας, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τοὺς μετόχους τῶν ἐταιριῶν τούτων.

«Ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ὑπάρχει ἐκτεθειμένον τεμάχιον τεραστίου δένδρου ἐκ Καλλιφορνίας. Τὸ θαυμάσιον τοῦτο ἔργον τῆς φύσεως ἀνεκαλύφθη τῷ 1874· ἡ κορυφή του ἔκειτο χαμαὶ καὶ ἦτο βεβαίως πρὸ πολλοῦ ἀποκεκομμένη, αὐτὸ δὲ τὸ δένδρον εἶχεν εἰσέτι ὕψος 240 ποδῶν. Τὸ μέρος τοῦ κορμοῦ, ὁπόθεν ἡ κορυφή ἀπεκόπη, εἶχε διάμετρον 12 ποδῶν καὶ δύο κλῶνας, τὸν μὲν ἐννεαποδιαῖον, τὸν δὲ δεκαποδιαῖον. Τὸ κατώτερον μέρος ἔχει διάμετρον 11 πόδας. Ὁ πρῆς βυγενὴς οὗτος μονάρχης τοῦ δάσους καλεῖται «γέρον Μωϋσῆς» κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἐγγύς ὄρους. Εἶναι τὸ μέγιστον τῶν τέως ἀνακαλυφθέντων δένδρων καὶ ἔχει κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν βοτανικῶν ἡλικίαν 4840 ἐτῶν. Τὸ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐκτεθειμένον τεμάχιον ἔχει περιφέρειαν 75 καὶ διάμετρον 25 ποδῶν· τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ μετεποιήθη εἰς αἶθουσαν, ἥτις χωρεῖ 150 ἀνθρώπους.

«Τὰ γερμανικὰ φύλλα ἀναφέρουσι τὸ ἑξῆς εὐφυνὲς λόγιον τοῦ βασιλέως τῆς Δανίας. «Ἐνὶ πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἀπῆρχετο ἐποχούμενος ἐκ Κοπεγχάγης εἰς τὸ ἐξοχικὸν μέγαρον Βερνστόρφ, ἡ βασιλικὴ ἀμαξά συνεκρούσθη μετὰ τῆς ἀμάξης νέου τινὸς ἡθοποιῦ καὶ τοσαύτας ὑπέστη ζημίας, ὥστε ὁ βασιλεὺς ἠναγκάσθη νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον πεζός. Ὁ δυστυχὴς ἡθοποιὸς, ὅστις ἀπεδείχθη τοσοῦτον ἀδέξιος ἡνίοχος, παρεξάλισθη, φυσικῇ τῷ λόγῳ, εἰς ἄκρον, τὴν δὲ σύγχυσίν του ἐκορύφωσεν ὁ βασιλεὺς πλησιάζας αὐτὸν μετὰ χαρίεντος μειδιήματος καὶ εἰπὼν· «Ἀληθῶς, ἀγαπητέ μου Κύριε Ε., πρέπει ἄλλοτε νὰ προσέχητε περισσότερον, διότι ὀλίγου δεῖν συνέβαινε δυστύχημα, ὅπερ θὰ μᾶς ἀπεστέρει τῆς εὐχαριστήσεως νὰ σᾶς χειροκροτήσωμεν τὸν προσεχῆ χειμῶνα.»

«Οἱ ἐφετεῖνοὶ προϋπολογισμοὶ πάντων τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ὁμοῦ ἀνέρχονται εἰς 11, 657,000,000 γερμανικὰς μάρκας. Γερμανὸς τις συγγραφεὺς ὑπολογίζει ὅτι τὰ ἀργυρὰ ταῦτα νομίσματα, τιθέμενα ἐγγὺς ἀλλήλων, ἠδύναντο νὰ περικαλύψωσιν ἐπτάκις τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, τιθέμενα δ' ἐπ' ἀλλήλα ἠδύναντο ν' ἀποτελέσωσι τετρακισχίλιας ἀργυρὰς στήλας ἐχούσας οἶον αἱ Ἀλπεις ὕψος.

Ἡ ἁλιεία ἀνεπτύχθη ἐπ' ἐσχάτων τὰ μέγιστα ἐν Ἀγγλίᾳ. Νῦν ναυπηγοῦνται ἐπίτηδες ἀτμόπλοια καταδιώκοντα τοὺς ἰχθύας εἰς ἀπώτερας θαλάσσας, εἰς ἃς δὲν ἀπέρχοντο ἄλλοτε τὰ ἱστιοφόρα. Τὰ ἀτμόπλοια ταῦτα περιέχουσι μεγάλας δεξαμενάς, ἐν αἷς κατατίθενται ζῶντες οἱ ἰχθύες καὶ ἐξ ὧν μεταφέρονται ἀκόπως εἰς τὰ ἰχθυοτροφεῖα. Παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ταμέσεως ὑπάρχει ὑπερμέγεθες ἰχθυοτροφεῖον περιέχον ἀμέτρητον ποσότητα παχυτάτων ἰχθύων παντὸς εἴδους· ἐγγὺς δὲ τοῦ Σουθάμπτον ὠρύχθη δεξαμενὴ περιέχουσα 50,000 ἀστακούς.

Ἐν Νέα Ὑόρκη ἐγένοντο ἐσχάτως ἐξ μονομαχίας μεταξὺ . . . νεανίδων. Μιᾶς ἰδίως μονομαχίας, μεταξὺ τῶν δεσποινίδων Ἑβελίνας Μάνσων καὶ Ἰωάννας Λάνδσεμ, αἱ περιπέτειαι εἶνε σπαρακτικώταται. Ὡς ὅπλον ἐξελέχθη τὸ πολύκροτον. Ἐκατέρα τῶν ἀντιπάλων εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ προχωρήσῃ κατὰ τῆς ἐτέρας καὶ νὰ πυροβολήσῃ τρίς. Πρώτη ἐπυρεβόλησε δις ἡ δεσποινὶς Λάνδσεμ καὶ περιέμεινε. Τότε ἡ δεσποινὶς Μάνσων προὐχώρησε πέντε βήματα καὶ ἐπυροβόλησεν. Ἡ σφαῖρά της διέτρησε τὸν βραχίονα τῆς δεσποινίδος Λάνδσεμ, ἥτις ἀναπέμψασα κραυγὴν ἐλιποθύμησε. Μάρτυρες ἦσαν δύο ὑποδιδασκάλισσαι τοῦ παρθεναγωγείου (!) ἐνθα ἐξεπαιδευθήσαν αἱ νεάνιδες. Ἡ πληγὴ τῆς δεσποινίδος Λάνδσεμ θὰ καταστήσῃ ἀναγκαίαν τὴν ἀποτομὴν τοῦ βραχίονος.

Ἐσχάτως ἐδημοσιεύθη ἐν Λονδίῳ ἡ διαθήκη τῆς πέρυσιν ἀποθανούσης ἐκπτώτου βασιλίσσης τῆς Ἰσπανίας Χριστίνας, μάμμης τοῦ νέου βασιλέως Ἀλφόνσου. Μέγα χρηματικὸν ποσὸν διατίθησιν ἡ λίαν ὀρθῆστος, ἀλλ' ἥκιστα ἐνάρετος ἡγεμονίς, ὅπως τελεσθῶσιν 11,000 λειτουργίαι (!) ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἐαυτῆς ψυχῆς καὶ τῆς τῶν συζύγων της, τέκνων της καὶ ἐγγόνων της!

Τὸ σήμερον ἐν Ῥωσσίᾳ κυκλοφοροῦν χαρτονόμισμα ἀναβαίνει εἰς τὸ κολοσσιαῖον ποσὸν 1,132,166,125 ρουβλίων!

Κατ' αὐτὰς πωλοῦνται ἐν Δουβλίῳ τῆς Ἰρλανδίας δύο βαρύτιμοι σμάραγδοι, οἵτινες εὐρέθησαν μεταξὺ τῶν κειμηλίων, τοῦ ἀποθανόντος λόρδου Ῥύδεν καὶ οἵτινες ἄλλοτε ἐκόσμουν τὸ περίφημον περιδέραιον τῆς βασιλίσσης Μαρίας Ἀντουανέττας. Αἱ δραματικαὶ περιπέτειαι τοῦ περιδεραιῶ ἐκείνου ἐγένοντο ὑπόθεσις τῆς γνωστῆς μυθιστορίας τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά, τῆς μεταφρασθείσης καὶ εἰς τὴν ἐλληνικὴν.

Τῇ 29 Αὐγούστου ἀπεβίωσεν ἡ κυρία Ἑλένη Ι. Α. Σούτσου, ἥτις ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀπετέλεσεν ἓνα τῶν κυριωτάτων κόσμων τῶν Ἀθηνῶν, θυγάτηρ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Μιχαὴλ Σούτσου, προικισθεῖσα ὑπὸ τῆς φύσεως διὰ πάσης χάριτος καὶ εὐφυΐας, καὶ διαλάμψασα τὸ πρῶτον ἐν τῇ ἀνωτάτῃ κοινωνίᾳ τῶν Παρι-

σίῳ, ἐφαίνετο προωρισμένη νὰ διαγάγῃ τὸν βίον ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐκείνῃ τῆς κομψότητος καὶ τῆς φιλοκαλίας. Μέχρι τῆς σήμερον ἀκόμη ἀπαντῶνται ἐκεῖ εἰκόνες αὐτῆς, νεωτάτης ἐτι οὔσης καὶ περιβεβλημένης τὸν ἐλληνικὸν ἱματισμόν, ὃν φοροῦσα ἐθαυμάσθη ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ τότε βασιλέως τῶν Γάλλων Λουδοβίκου Φιλίππου· καὶ ἂν ᾔθελεν, ἡδύνατο νὰ μείνῃ ἐν τῇ Ἐσπερίᾳ ὡς σύντροφος τῆς ζωῆς ἀνδρός, θέσαντος εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς τὴν ἀφοσίωσιν αὐτοῦ καὶ τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀλλὰ δὲν ᾔθελησε, ποθοῦσα πρὸ πάντων νὰ ζήσῃ ἐν Ἑλλάδι. Ἐνταῦθα συνεζεύχθη τῷ 1835 μετὰ τοῦ κ. Ἰωάννου Σούτσου τοῦ εἰσαγαγόντος τὴν οἰκονομικὴν ἐπιστήμην ἐν Ἑλλάδι, υἱοῦ δὲ τοῦ πολλάκις ἡγεμονεύσαντος ἐν Βλαχίᾳ Ἀλεξάνδρου Σούτσου. Ὅτε ἐλθὼν τῷ 1839 ν' ἀποκατασταθῇ εἰς τὰς ἐρήμους ἔτι κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον Ἀθήνας ὁ ἐπιφανὴς αὐτῆς πατήρ, ἠνέωξε τὸν Ἀβραμιαῖον αὐτοῦ οἶκον εἰς πάντας τοὺς ἐγκρίτους Ἕλληνας καὶ εἰς τοὺς ἐπιστήμους ξένους, ἡ γυνὴ αὐτῆς ὑπῆρξεν ἡ ψυχὴ τῶν σπουδαίων ἄμα καὶ γλαφυρῶν ἐκείνων συνεντεύξεων. Διὰ τῆς ὀμιλίας, διὰ τῶν τρόπων αὐτῆς καὶ διὰ τῶν μουσικῶν συναυλιῶν τὰς ὁποίας μετὰ δεδοκιμασμένης τέχνης παρεσκεύαζε καὶ διεξῆγε, πολλάκις ἐπράυνε τὰ πολιτικὰ πάθη καὶ πολλάκις συνηγόρησεν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος παρὰ τοῖς ἀντιπροσώποις τῆς ἰσχυρᾶς Εὐρώπης· ὅτε δὲ μετὰ εἴκοσιν ἔτη, θανόντος πρῶτον τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ ἔπειτα τῆς μητρὸς, ἔκλεισεν ὁ φιλόξενος ἐκεῖνος οἶκος, ἡ κυρία Ἑλένη Σούτσου περιώρισε τὸν βίον αὐτῆς εἰς ὀλίγους συγγενεῖς καὶ εἰς ὀλίγους φίλους.¹ Ἡ Ἑλένη Σούτσου ὑπῆρξε διακεκριμένη μουσικός, ἐξέδωκε δ' ἄλλοτε διάφορα μουσικὰ αὐτῆς ἔργα, πωληθέντα πρὸς ὄφελος τῶν ἐκ σιμοῦ παθόντων Κορινθίων. Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Θέλετε νὰ κατασκευάσῃτε κοσμητικὸν ὕδωρ καλόν, ἀπλοῦν καὶ οἰκονομικόν; Λάβετε λαβάνδαν, τὴν ὁποίαν πωλοῦσιν εἰς δεσμίδας αἵτινες τιθέμεναι ἐν ταῖς ἱματιοθήκαις προφυλάττουσι τὰ ἐνδύματα ἀπὸ τοῦ σκόρου καὶ μεταδίδουσιν εὐάρεστον ὀσμὴν εἰς αὐτά. Λάβετε λοιπὸν τὰς ἀνθισμένας κορυφὰς τῆς λαβάνδας καὶ ῥίψατέ τας ἐν φιάλῃ ἐπιχύνοντες οἰνόπνευμα καθαρὸν διπλάσιον τοῦ βάρους τῆς λαβάνδας, δύο κ' ἔνα ὡς κοινῶς λέγομεν. Σφραγίζομεν καλῶς τὴν φιάλην καὶ τὴν ἐκθέτομεν εἰς τὸν ἥλιον ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας. Μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν τῶν δεκαπέντε ἡμερῶν τὸ κοσμητικὸν ὕδωρ εἶνε εἰτοιμον, ἵνα το μεταχειρισθῶμεν ἀναμειγνύοντες μετὰ τοῦ ὕδατος τοῦ νιψίματος ἢ τοῦ λουτροῦ.

Ι. Ῥε α.